

Bratislava, 14. októbra 2024
Číslo: 4964/2024-11.1.2/dš-R
67255/2024
67257/2024-int.

ROZHODNUTIE VYDANÉ V ZISŤOVACOM KONANÍ

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, oddelenie posudzovania vplyvov na životné prostredie II., ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. f) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **rozhodlo** podľa § 29 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 03. 2024 a podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov po vykonaní zisťovacieho konania pre zmenu navrhovanej činnosti „**Rýchlostná cesta R4 Gíraltovece – Kuková**“, navrhovateľa **Národná diaľničná spoločnosť, a. s., Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava, IČO 35 919 001**, takto:

Zmena navrhovanej činnosti „**Rýchlostná cesta R4 Gíraltovece – Kuková**“, uvedená v predložennom oznámení o zmene navrhovanej činnosti

sa nebude posudzovať

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 03. 2024.

V súlade s ustanovením § 29 ods. 13 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 03. 2024 Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, oddelenie posudzovania vplyvov na životné prostredie II. určuje nasledovné podmienky na eliminovanie alebo zmiernenie negatívnych vplyvov zmeny navrhovanej činnosti „**Rýchlostná cesta R4 Gíraltovece – Kuková**“ na životné prostredie a zdravie obyvateľstva:

1. Aktualizovať inventarizáciu a spoločenské ohodnotenie drevín a tiež biotopov európskeho a národného významu a predložiť ju v rámci povoloňovacieho konania.
2. Počas realizácie stavby zriadiť environmentálny dozor a informovať miestne príslušnú organizáciu – Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Regionálne centrum ochrany prírody Prešov o priebehu stavby v pravidelných intervaloch raz mesačne.
3. Do projektu monitoringu doplniť monitoring migrujúcich cicavcov (vrátane veľkých šeliem) a ďalších skupín živočíchov a informovať o výsledkoch monitoringu bioty miestne príslušnú organizáciu – Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Regionálne centrum ochrany prírody Prešov vždy do 31. decembra kalendárneho roka.
4. Opatrenia navrhnuté na zmiernenie negatívnych vplyvov stavby v kapitolách IV.7 a IV.9 predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti „Rýchlostná cesta R4 Giraltovce – Kuková“ zapracovať do projektovej dokumentácie stavby a v plnej miere ich zohľadniť pri povoľovaní stavby.
5. Protihlukové steny realizovať z nepriehľadného materiálu tak, aby nesplývali s okolím a boli viditeľné hlavne pre vtáctvo.
6. Práce vo vodnom toku realizovať mimo doby neresu rýb a vývoja ikier/lariev, kedy by mohlo dôjsť k prerušeniu neresu, zničeniu neresísk, úhynu generačných rýb a vývinových štádií rýb.
7. V etape výstavby obmedziť výrubu drevín na nevyhnutnú mieru a ostatné dreviny v blízkosti stavby chrániť pred možným mechanickým poškodením.
8. Na osvetlenie mosta použiť jemné obrysové svetlá na zvýraznenie kontúr konštrukcie, vyhnúť sa silnému osvetleniu a von smerujúcim svetlám.
9. Po dokončení stavebných prác odstránené porasty revitalizovať, alebo uskutočniť náhradnú výsadbu s prirodzeným druhovým zložením a to tak, aby bola zabezpečená kontinuita biokoridorov dotknutých tokov.
10. Náhradnú výsadbu navrhnuť aj do miestnych biokoridorov (napr. malé vodné toky), i tam, kde porast chýba už v súčasnosti, minimalizovať zásahy do brehových porastov a zabezpečiť starostlivosť o náhradnú výsadbu počas troch vegetačných sezón.
11. V inundačnom priestore povrchových tokov neskladovať materiál, ktorý môže spôsobiť havarijné zhoršenie kvality vody. Minimalizovať umiestňovanie akéhokoľvek materiálu alebo strojov.
12. Realizovať monitoring zameraný na výskyt a elimináciu invázných druhov rastlín v celom priestore stavby a monitoring kolízií živočíchov s dopravou v križovaniach biokoridorov.
13. V prípadoch realizácie preložiek tokov minimalizovať dĺžku úpravy toku, zachovať prietokové pomery identické pred stavbou, zachovať aj prietokovú šírku toku, aby sa neznižovala výška hladiny toku, nebudovať stupne a prahy, ktoré by mohli predstavovať migračnú bariéru a nezvyšovať alebo neznižovať parametre sklonitosti brehov. V prípade, že je nevyhnutné upravovať dno a brehy toku, tieto úpravy je potrebné vykonať v nevyhnutnom rozsahu, úpravy robiť z lomového kameňa (najmä dno a jeho brehy),

ponechať rôzne výčnelky a nerovnosti dna a brehov, neaplikovať armovaný a vyhladený betón na dno alebo steny brehov. Pri úpravách dna je potrebné ponechať v koryte veľké balvany, ktoré zabezpečia heterogenitu prúdenia a diverzitu mikrohabitatov.

14. Udržať prirodzené riečne koryto samotného toku, ako aj prirodzenosť brehových porastov v maximálne možnej miere (prírode blízke opevnenie toku pri nutnosti prekládky a jeho revitalizácia, zachovanie meandrov a pôvodnej druhovej skladby drevín v brehových porastoch a pod.).
15. Výrub nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť prednostne v mimohniezdnom období.
16. Po ukončení stavebných prác vykonať nové vegetačné úpravy na svahoch výlučne z domácich druhov drevín.
17. Realizovať vegetačné úpravy – výsadby stromovej a kríkovej zelene. Vegetačné úpravy realizovať bezprostredne po ukončení stavebných prác s rešpektovaním vhodného agrotechnického termínu a vykonať ich v súlade s TP 035 Vegetačné úpravy pri pozemných komunikáciách a STN 83 7010 Ochrana prírody Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie.
18. Pri výsadbe drevín zobrať do úvahy vzdialenosť od cestného telesa tak, aby v budúcnosti neohrozovali bezpečnosť premávky, resp. tam kde to rozhládové a technické podmienky umožňujú.
19. Pri výruboch brehových porastov pri tokoch zlikvidovať len nevyhnutný pás potrebný na realizáciu prác v rámci záberov stavby.
20. Počas výstavby oplotiť stavenisko v nivách vodných tokov na hranici dočasného záberu, aby sa nedbanlivosťou nepoškodzovali ekologicky cenné brehové porasty v okolí stavby.
21. V prípade, že sa pri výstavbe objaví hniezdo, brloh, alebo výskyt chráneného druhu živočícha okamžite upovedomiť pracovníka ochrany prírody a environmentálny stavebný dozor.
22. Realizovať opatrenia technického a biologického charakteru na zmiernenie nepriaznivých vplyvov, ktoré vyvolávajú alebo podporujú klimatické zmeny, resp. majú negatívny vplyv na biodiverzitu (výstavba moderných systémov čistenia odpadových vôd, násypové a zárezové svahy rýchlostnej cesty osiať pôvodnými druhmi tráv a vysadiť pôvodnými druhmi drevín, výstavbou zadrživačích a retenčných nádrží eliminovať dynamický odtok zrážkovej vody z povrchu vozoviek).
23. Svahy násypov a zárezov po ukončení stavby spevniť vegetačnými úpravami, pred zahájením výstavby na stavenisku vytýčiť všetky podzemné vedenia a počas výstavby zabezpečiť ich ochranu a dodržiavať ochranné pásma v zmysle príslušných noriem a predpisov.
24. Hlučné stavebné práce vykonávať v pracovných dňoch od 7:00 do 21:00 hod. Počas víkendu hlučné stavebné práce vykonávať len v sobotu v čase od 08:00 hod. do 13:00 hod.

25. Pred ukončením stavby, resp. pred jej uvedením do trvalého užívania vykonať objektivizáciu hluku (stanovenie hlukovej záťaže). Objektivizáciu hluku vykoná odborne spôsobilá osoba, ktorá disponuje osvedčením o odbornej spôsobilosti v zmysle § 16 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V prípade preukázania nedostatočnosti protihlukových opatrení realizovať ďalšie navrhované opatrenia na optimalizáciu hlukovej situácie v okolí stavby. Protihlukové opatrenia realizovať v súlade s prebiehajúcou a budúcou výstavbou.
26. Vykonávať priebežné merania hluku zo stavebnej činnosti v najbližšom dotknutom chránenom vonkajšom priestore. V prípade prekročovania prípustných hodnôt určujúcej veličiny v zmysle platnej legislatívy, operatívne navrhnúť možné technicko-organizačné opatrenia na zníženie hlukovej záťaže v sledovanom chránenom vonkajšom priestore.
27. Minimalizovať negatívne vplyvy výstavby využitím vhodnej technológie a stavebných postupov, ako napr. čistenie kolies automobilov, kropenie komunikácie pri výjazde zo staveniska podľa klimatických podmienok v úseku identifikovaného znečistenia komunikácie, osadenie dopravných značení.
28. Zvoliť také stavebno-technické a konštrukčné riešenia príslušných stavebných objektov, ktoré zmiernia vplyv klimatických javov na zmenu navrhovanej činnosti „Rýchlostná cesta R4 Giraltovce – Kuková“.
29. Vozovku navrhnúť tak, aby bola odolná voči nepriaznivým klimatickým zmenám.
30. Na základe podrobného hydrogeologického prieskumu prehodnotiť možnosť odvedenia zrážkových vôd z povrchu rýchlostnej cesty v úseku aluviálnej nivy rieky Topľa vsakovaním do podzemných vôd.
31. Po skončení výstavby uviesť do pôvodného stavu všetky komunikácie (aj účelové), ktoré boli využívané počas výstavby.
32. Počas výstavby dôsledne realizovať stavebno-technické opatrenia s dôrazom na obmedzenie sekundárnej prašnosti, obmedzenie hluku, vibrácií a zabezpečenie čistenia stavebných mechanizmov pri opúšťaní staveniska.
33. Dodržiavať poradie priorít hierarchie odpadového hospodárstva (predchádzanie vzniku odpadu, príprava na opätovné použitie odpadu, recyklácia, iné zhodnocovanie, zneškodňovanie).
34. Pre vznikajúce jednotlivé druhy odpadov vyčleniť plochy (parcely), na ktorých sa budú vytriedené odpady dočasne zhromažďovať. Odpady je potrebné zabezpečiť pred ich odcudzením alebo iným nežiaducim účinkom do doby ich odovzdania oprávneným subjektom.
35. Na ploche stavby zrealizovať archeologický výskum.
36. V rámci povoľovacieho konania predložiť inžinierskogeologický prieskum, ktorý posúdi a overí vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia.
37. Do podkladov pre povoľovacie konanie zapracovať údaj o hodnotení makroseizmickej intenzity územia podľa stupnica EMS-98.

Odôvodnenie:

Navrhovateľ, **Národná diaľničná spoločnosť, a. s., Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava, IČO 35 919 001** (ďalej len „navrhovateľ“), doručil dňa 15. 05. 2023 na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie - v súčasnosti Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, oddelenie posudzovania vplyvov na životné prostredie II. (ďalej len „MŽP SR“) v súlade s § 29 ods. 1 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 03. 2024 (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“) oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „**Rýchlostná cesta R4 Giraltovce – Kuková**“ (ďalej len „zmena navrhovanej činnosti“), vypracované podľa prílohy č. 8a k zákonu o posudzovaní vplyvov.

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti vypracovala spoločnosť **ENVICONSULT spol. s r.o., Obežná 7, 010 08 Žilina, IČO 31 604 528** v júni 2020.

MŽP SR ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. f) zákona o posudzovaní vplyvov, upovedomilo podľa § 18 ods. 3 správneho poriadku známych účastníkov konania listom č. 9643/2023-11.1.2/dš, 30795/2023 (30796/2023-int.) zo dňa 23. 05. 2023, že dňom doručenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti začalo podľa § 18 ods. 2 správneho poriadku správne konanie vo veci zisťovacieho konania o posudzovaní vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie (ďalej len „zisťovacie konanie“).

MŽP SR zároveň listom č. 9643/2023-11.1.2/dš, 30795/2023 (30796/2023-int.) zo dňa 23. 05. 2023, podľa § 29 ods. 6 písm. a) zákona o posudzovaní vplyvov predložilo oznámenie o zmene navrhovanej činnosti dotknutým obciam, povoľujúcemu orgánu, dotknutým orgánom a taktiež aj rezortnému orgánu.

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti MŽP SR, v súlade s § 29 ods. 6 písm. b) zákona o posudzovaní vplyvov, zverejnilo na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese:

<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/rychlostna-cesta-r4-giraltovce-kukova>

MŽP SR ďalej listom č. 9643/2023-11.1.2/dš, 30795/2023 (30796/2023-int.) zo dňa 23. 05. 2023 požiadalo dotknuté obce, aby podľa § 65g ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov do 10 dní od doručenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti o ňom informovali verejnosť a zverejnili ho v celom rozsahu na úradnej tabuli obce a na svojom webovom sídle, ak ho majú zriadené, a súčasne MŽP SR dotknuté obce informovalo, že ak nie je možné zverejniť na úradnej tabuli obce oznámenie o zmene navrhovanej činnosti v celom rozsahu, obce na úradnej tabuli obce zverejnia informáciu o tom, kde a kedy možno do oznámenia o zmene navrhovanej činnosti nahliadnuť, robiť výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady urobiť z nej kópie.

Zároveň MŽP SR požiadalo dotknuté obce, aby podľa § 29 ods. 8 zákona o posudzovaní vplyvov informovali verejnosť o tom, kde a kedy možno do oznámenia o zmene navrhovanej činnosti nahliadnuť, v akej lehote môže verejnosť podávať pripomienky a miesto, kde sa môžu pripomienky podávať a taktiež MŽP SR dotknuté obce upozornilo, že oznámenie o zmene navrhovanej činnosti musí byť verejnosti sprístupnené v celom rozsahu najmenej po dobu 10 pracovných dní od zverejnenia uvedených informácií.

MŽP SR v predmetnom liste č. 9643/2023-11.1.2/dš, 30795/2023 (30796/2023-int.) zo dňa 23. 05. 2023 vyzvalo rezortný orgán, povolujúci orgán, dotknuté obce a dotknuté orgány, podľa § 29 ods. 9 zákona o posudzovaní vplyvov, na doručenie stanoviska v lehote stanovenej zákonom o posudzovaní vplyvov, t. j. do 10 pracovných dní od doručenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, pričom ich upozornilo, že ak nedoručia písomné stanovisko v uvedenej lehote, bude považované za súhlasné. Taktiež upozornilo, že dotknutý orgán je oprávnený uplatňovať pripomienky len v rozsahu svojej pôsobnosti a písomné stanovisko odôvodniť.

MŽP SR zároveň informovalo, že verejnosť môže doručiť písomné stanovisko k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti na MŽP SR do 10 pracovných dní od zverejnenia vyššie uvedených informácií, podľa § 29 ods. 8 zákona o posudzovaní vplyvov, dotknutou obcou. MŽP SR taktiež informovalo o tom, že písomné stanovisko sa bude považovať za doručené, aj keď bolo v určenej lehote doručené dotknutej obci. Súčasne informovalo, že na stanovisko doručené po lehote sa nemusí prihliadať.

Navrhovaná činnosť (posúdená) je podľa prílohy č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov zaradená nasledovne:

Kapitola 13. Doprava a telekomunikácie

Pol. číslo	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A (povinné hodnotenie)	Časť B (zisťovacie konanie)
1.	Diaľnice a rýchlostné cesty vrátane objektov	bez limitu	

Podľa § 18 ods. 2 písm. c) zákona o posudzovaní vplyvov je predmetom zisťovacieho konania každá zmena navrhovanej činnosti uvedenej v prílohe č. 8 časti A zákona o posudzovaní vplyvov, ktorá nie je zmenou podľa § 18 ods. 1 písm. d) zákona o posudzovaní vplyvov (ak taká zmena samotná dosahuje alebo prekračuje prahovú hodnotu) a môže mať významný nepriaznivý vplyv na životné prostredie, ak ide o činnosť už posúdenú, povolenú, realizovanú alebo v štádiu realizácie.

Popis doterajších procesov posudzovania

Navrhovaná činnosť „Rýchlostná cesta R4 Svidník - Prešov“ (ďalej len „navrhovaná činnosť“) bola posúdená podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov. Proces posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie bol ukončený záverečným stanoviskom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 7335/2008-3.4/ml zo dňa 23. 03. 2009, v ktorom Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky odporučilo realizáciu navrhovanej činnosti za predpokladu splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v časti VI/3 predmetného záverečného stanoviska, pričom zároveň konštatovalo, že

oba realizačné varianty navrhovanej činnosti (variant 1 červený – trasovaný v smere Prešov – Kapušany – Gíraltoyce – Svidník a variant 2 modrý – trasovaný v smere Prešov – Kapušany – Hanušovce nad Topľou – Stropkov – Svidník) sú porovnateľné a realizovateľné.

Neskôr bola pre navrhovanú činnosť spracovaná štúdia realizovateľnosti pre úsek „Štátna hranica SR/PR – Kapušany“. V rámci štúdie realizovateľnosti boli hodnotené varianty červený, modrý (ako pri posúdenej navrhovanej činnosti) a nový variant fialový, vedený prevažne v súčasnom koridore cesty I. triedy č. I/21, ktorý počítal s jej úpravami. Na základe výsledkov a záverov štúdie realizovateľnosti boli pre ďalšie rozpracovanie odporúčané varianty červený a fialový. Tieto varianty boli ďalej hodnotené v ďalšom procese posudzovania vplyvov na životné prostredie v rámci navrhovanej činnosti „Rýchlostná cesta R4 Svidník - Kapušany“ (ďalej len „druhá navrhovaná činnosť“). Proces posudzovania vplyvov druhej navrhovanej činnosti na životné prostredie bol ukončený záverečným stanoviskom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 1267/2017-1.7/ml zo dňa 30. 10. 2017, v ktorom Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky súhlasilo s realizáciou druhej navrhovanej činnosti vo variante č. 1 červený s navrhovanou modifikáciou trasy pri obci Lužany pri Topli.

Popis zmeny navrhovanej činnosti

Zmena navrhovanej činnosti má byť situovaná na území Prešovského kraja, v okrese Svidník – v katastrálnych územiach Kuková, Lúčka, Lužany pri Topli, Gíraltoyce, Stredná hora a v okrese Bardejov – v katastrálnom území Brezov, na pozemkoch s nasledovnými parcelnými číslami:

k. ú. Brezov:

C-KN: 364/2, 364/9, 364/10, 411

E-KN: 474/1, 475/1, 476/3, 482/1, 482/21, 482/22, 483/1, 484/2, 484/11, 484/12, 485, 486/1, 486/2, 487, 488/1, 488/2, 498, 524, 527, 528/1, 528/2, 529, 530, 531, 537

k. ú. Stredná hora:

E-KN: 773/1, 774, 775, 776, 779, 781, 783, 786/1, 789, 790, 791, 793, 486/1, 486/3

k. ú. Lužany pri Topli:

C-KN: 197/1, 218, 224, 225, 230

E-KN: 116, 117, 118, 119, 173, 176, 177, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 192, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 212, 213, 215, 216, 218, 223, 226, 235, 277/1, 279/3, 279/4, 279/5, 280/1, 280/2, 280/3, 280/4, 280/5, 281/3, 281/4, 281/5, 281/6, 281/7, 282/3, 282/4, 283/3, 283/5, 283/6, 285/41, 286/3, 286/4, 286/5, 286/6, 287/22, 288, 290/1, 290/3, 290/7, 290/8, 290/9, 290/10, 290/11, 290/12, 290/13, 290/14, 290/15, 290/16, 290/17, 290/18, 290/19, 290/20, 290/21, 290/22, 290/23, 290/24, 290/25, 290/26, 290/27, 290/28, 290/32, 290/33, 290/201, 290/202, 291/2, 303/5, 303/6, 303/51, 303/52, 303/55, 331/2, 331/12, 331/13, 334/11, 334/12, 334/15, 334/16, 334/17, 335/1, 338

k. ú. Gíraltoyce:

C-KN: 1563, 1612/2, 1612/3, 1615/1, 1625/1, 1625/2, 1654/4, 1654/6

E-KN: 442/3, 442/4, 444/2, 446/2, 447/2, 448/2, 449/2, 450/2, 451/1, 451/4, 452/1, 453/1, 454/1, 455/1, 455/4, 456/1, 456/4, 457/1, 457/4, 458/1, 459/1, 460/1, 460/2, 461/1, 461/2, 461/3, 461/4, 462/1, 462/2, 463/1, 463/2, 463/3, 463/4, 464/1, 464/2, 464/3, 464/4, 473/2, 474/1, 474/2, 475/1, 475/2, 476, 477/1, 477/2, 478/1, 478/2, 479/2, 479/3, 492/7, 492/8, 492/9, 492/10, 492/12, 492/13, 492/14, 492/15, 492/16, 492/17, 492/18, 631/3, 631/5, 631/6, 631/7,

631/8, 631/9, 631/10, 631/11, 631/12, 631/13, 631/14, 631/15, 631/16, 631/17, 631/18, 631/19, 631/20, 631/21, 631/22, 631/23, 631/24, 631/25, 631/26, 631/27, 631/28, 631/29, 631/30, 631/31, 631/32, 631/33, 634, 636/1, 636/2, 636/3, 657/1, 660, 662, 663, 664/2, 680/2, 680/4, 680/8, 706/2, 800, 802

k. ú. Lúčka:

C-KN: 342/1, 469, 470, 471, 472, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 490, 527, 534, 535, 536, 537, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 599, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 630, 631, 632, 647, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 694, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735/1, 735/2, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 780, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 832, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 861, 948, 1030, 1031, 1032, 1033, 1036, 1037, 1038, 1039, 1041, 1042, 1045, 1046, 1048, 1050, 1051, 1052, 1053, 1054, 1055, 1056, 1058, 1059, 1060, 1061, 1062, 1063, 1064, 1065, 1066, 1067, 1068, 1069/1, 1069/2, 1070, 1071, 1072, 1073, 1074, 1075, 1076, 1077, 1078, 1079, 1080, 1081, 1082, 1083, 1084, 1085, 1086, 1087, 1088, 1089, 1090, 1091, 1092, 1093, 1094, 1095, 1096, 1097, 1098, 1099, 1100, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1107, 1108, 1109, 1110, 1111, 1112, 1114, 1116, 1117, 1123, 1124, 1125, 1126, 1127, 1171, 1198, 1434, 1435, 1436, 1437, 1438, 1439, 1446

E-KN: 273/12, 273/13, 273/21, 274/610, 274/611, 279/7, 279/8, 279/9, 279/10, 279/11, 279/12, 279/13, 279/14, 279/19, 279/20, 279/21, 279/22, 279/23, 279/24, 279/25, 279/26, 279/27, 279/28, 293/1, 299/1, 299/3

k. ú. Kuková:

C-KN: 571/35, 571/36, 571/57, 571/58, 571/80, 572/2, 572/5, 574/10, 593/6, 593/8, 593/9

E-KN: 197/12, 197/13, 197/14, 197/15, 205/3, 205/4, 205/5, 205/6, 205/7, 205/8, 205/9, 205/10, 205/11, 205/12, 205/13, 205/14, 205/15, 206/12, 206/14, 206/15, 206/16, 206/17, 206/18, 206/19, 206/20, 206/21, 206/22, 207/10, 207/11, 207/12, 207/13, 207/14, 207/15, 207/16, 207/17, 207/18, 325/1, 328, 330, 331

Predmetom zmeny navrhovanej činnosti je II. úsek rýchlostnej cesty R4 Giraltovece – Kuková. Trasa rýchlostnej cesty R4 v úseku Giraltovece – Kuková predstavuje obchvat mesta Giraltovece. Rýchlostná cesta je navrhovaná ako ľavý jazdný pás budúcej štvorpruhovej komunikácie kategórie R 24,5/100 tak, aby šírkové usporiadanie vyhovovalo návrhovým parametrom kategórie R 11,5/100. Trasa rýchlostnej cesty v úseku „R4 Giraltovece - Kuková“ začína severne od mesta Giraltovece, v údolí potoka Radomka, kde sa nachádza mimoúrovňová križovatka „Giraltovece“ s napojením rýchlostnej cesty na jestvujúcu cestu I/21. Trasa pokračuje zárezom s hĺbkou cca 25 m smerom na Brezovský vrch. Ďalej trasa pokračuje údolím rieky Topľa, medzi mestom Giraltovece a obcou Lužany pri Topli, čím sa dosiahli priaznivejšie sklonové a smerové pomery trasy. Trasa končí južne od obce Kuková, v priestore križovania jestvujúcich ciest I/21 a III/3500. Na koncovom úseku sa nachádza mimoúrovňová križovatka „Kuková“ s napojením rýchlostnej cesty na jestvujúce cesty I/21 a III/3500.

Oproti posúdenému stavu je navrhované opačné pracovné staničenie. Kilometer 0,000 R4 podľa dokumentácie pre územné rozhodnutie zodpovedá km 18,774 R4 posúdenej činnosti a koniec úseku v km 6,274 R4 podľa dokumentácie pre územné rozhodnutie zodpovedá km 12,501 R4 posúdenej činnosti. V rámci zmeny navrhovanej činnosti sa uvažuje s budovaním ľavého jazdného pásu v smere staničenia budúcej štvorpruhovej komunikácie. Celková dĺžka trasy má byť 5 918,02 m (začiatkový úsek km 0,355 88 – koncový úsek km 6,273 90). Zmena

navrhovanej činnosti zahŕňa aj vybudovanie mimoúrovňovej križovatky Gíraltovce, mimoúrovňového pripojenia odpočívadla, mimoúrovňovej križovatky Kuková, odpočívadla Gíraltovce (typ A – veľké), 9 mostov na R4, 2 mostov na vetvách mimoúrovňovej križovatky Gíraltovce, 1 dočasný most počas výstavby a 7 protihlukových stien v celkovej dĺžke 3 368 m. Ďalej je predmetom zmeny navrhovanej činnosti úprava smerového a výškového vedenia rýchlostnej cesty a posun trasy od obce Matovce, čo ovplyvnilo vedenie rýchlostnej cesty v km 0,000 - 0,400 R4 podľa dokumentácie pre územné rozhodnutie, ako aj vedenie vetiev križovatky Gíraltovce. Pri obci Matovce bola trasa smerovo odsunutá o cca 100 m smerom na západ od obce, čím sa trasa zároveň oddialila aj od prírodnej rezervácie Radomka. Odsun smerového oblúka na začiatku úseku R4 Gíraltovce - Kuková predstavuje cca 20 - 40 m. Navrhovaný polomer oblúka na začiatku úseku je $R = 970$. Následne v km 0,400 - 1,750 R4 podľa dokumentácie pre územné rozhodnutie (km 18,374 - 17,021 R4 posúdenej činnosti) trasa prechádza do ľavostranného oblúka s polomerom $R = 1\,000$ m s krajnými prechodnicami dĺžky $L = 200$ m. Smerové vedenie v km 1,750 - 3,600 R4 podľa dokumentácie pre územné rozhodnutie (km 17,021 - 15,217 R4 posúdenej činnosti) pokračuje priamym úsekom dĺžky 326,98 m, z dôvodu priaznivejšieho smerovania trasy v krížení s riekou Topľa a tiež z dôvodu eliminácie zásahu do brehových porastov toku, na ktorý nadväzuje pravostranný oblúk s polomerom $R = 1\,750$ m s prechodnicami dlhými $L = 200$ m. Ten nahrádza pôvodne projektovaný pravostranný oblúk s polomerom $R = 1\,720$ m s prechodnicami dĺžky $L = 300$ m. V tomto úseku je smerové vedenie odklonené od pôvodného návrhu (cca o 20 m západne na začiatku oblúka a 25 m južne na konci oblúka) z dôvodu zmeny smerových prvkov pred a za oblúkom. Za účelom vytvorenia možnosti predbiehania je v úseku od km 3,600 - 5,660 R4 (km 15,217 - 13,115 R4 posúdenej činnosti) navrhnutá úprava smerového vedenia nahradením protismerných oblúkov medzi obcami Lužany pri Topli a Lúčka priamym úsekom dĺžky 2 051,68 m. Priamym úsekom boli nahradené protismerné oblúky $R = 1\,502$ m a $R = 1\,695$ m, navrhované v posúdenej činnosti. Touto úpravou sa trasa zároveň vzdialila od obcí Lužany pri Topli a Lúčka. Následne sa v úseku km 5,660 R4 (km 13,115 R4 posúdenej činnosti) trasa vracia do trasy posúdenej činnosti. Výškové vedenie trasy R4 v dokumentácii pre územné rozhodnutie rešpektuje niveltu posúdenej činnosti. Jednotlivé návrhové prvky boli prispôbené presnejšiemu polohopisnému a výškopisnému zameraniu územia a zmenám smerového vedenia.

V území navrhovanej výstavby rýchlostnej cesty R4 sa v súčasnosti nachádza niekoľko inžinierskych sietí, vedení a iných zariadení, ktoré bude nutné preložiť, resp. ochrániť. Z dôvodu výstavby navrhovanej rýchlostnej cesty R4, ostatných cestných a mostných objektov bude potrebné dočasne zabráť časť územia, ktoré sa po realizácii stavby zrekultivujú. Taktiež na základe inventarizácie drevín bude potrebné zrealizovať vegetačné a sadovnícke úpravy, ako aj náhradnú výsadbu. Z dôvodu dotyku trasy rýchlostnej cesty s existujúcimi závlahovými a melioračnými vedeniami je potrebné upraviť, resp. preložiť jestvujúce závlahové potrubia a melioračné systémy. V rámci súvisiacich priestorových nárokov je potrebné zabezpečiť preložky a napojenie stavbou rozdelených priľahlých pozemkov a komunikácií. V čase výstavby bude nevyhnutné vybudovať dočasné objekty nevyhnutné pre etapizáciu výstavby komunikácií a po výstavbe bude potrebné vykonať obnovu existujúcich krytov vozoviek. Z dôvodu zabezpečenia mimoúrovňových krížení a prepojení medzi rýchlostnou cestou R4, príľahlými komunikáciami, vodnými tokmi a údoliami si výstavba vyžaduje vybudovanie nových mostných objektov. Z dôvodu zásahu do vodných tokov a okolia v súvislosti s výstavbou mostných objektov je nevyhnutné vykonať úpravy a preložky vodných tokov. Na základe výsledkov hlukovej štúdie je potrebné ochrániť najbližšie okolie stavby pred účinkami hluku, z tohto dôvodu sa v rámci výstavby rýchlostnej cesty R4 uvažuje s vybudovaním protihlukových stien a fasádnymi úpravami v k. ú. Kuková. Za účelom zabránenia vstupu do

priestoru rýchlostnej cesty R4 je potrebné vybudovať oplotenie. V miestach zrušených existujúcich oplotení súkromných vlastníkov je nevyhnutné zrealizovať ich úpravu, resp. preložku. Pre obsluhu a vybavenie rýchlostnej cesty bude vybudované obslužné dopravné zariadenie. Nakoľko rýchlostná cesta R4 dôjde do styku s jestvujúcimi vedeniami vodovodov, bude potrebné ich ochrániť, resp. preložiť do novej polohy. Z dôvodu výstavby rýchlostnej cesty R4, ako aj príľahlých komunikácií je potrebné upraviť, resp. preložiť jestvujúce VN, NN a VO vedenia. Keďže sa rýchlostná cesta R4 nachádza v dotyku so slaboprúdovými vedeniami, bude potrebné ich ochrániť, resp. preložiť. Nakoľko rýchlostná cesta R4 dôjde do styku s jestvujúcimi plynovodmi, bude potrebné ich preložiť do novej polohy.

Zmena navrhovanej činnosti zahŕňa stavebné objekty a prevádzkový súbor, ktoré sú podľa typu rozdelené nasledovne:

Prípravné práce, rekultivácie, vegetačné úpravy

SO 021-00 Príprava územia

SO 031-00 Náhradná výsadba

SO 041-00 Spätná rekultivácia dočasných záberov

SO 042-00 Rekultivácia opustených úsekov ciest

SO 051-00 Vegetačné úpravy

Hydromeliorácie, závlahy

SO 061-00 Preložka závlahového potrubia DN 150 v km 2.875 R4

SO 062-00 Preložka závlahového potrubia DN 150 v km 3.635 R4

SO 071-00 Úprava melioračných systémov

Cestné objekty

SO 101-00 Rýchlostná cesta R4

SO 102-00 Križovatka Giraltovece

SO 103-00 Mimoúrovňové pripojenie odpočívadla

SO 104-00 Križovatka Kuková

SO 111-00 Preložka cesty I/21 v križovatke Giraltovece

SO 112-00 Preložka cesty I/21 v križovatke Kuková

SO 121-00 Úprava cesty III/3533 v km 2,166 R4

SO 122-00 Úprava cesty III/3557 v km 3,963 R4

SO 123-00 Preložka cesty III/3500 v križovatke Kuková

SO 124-00 Úprava miestnej komunikácie v km 5,983 R4

SO 131-00 Poľná cesta v križovatke Giraltovece, k.ú. Brezov

SO 132-01 Poľná cesta v km 0,466 R4, k. ú. Brezov

SO 132-02 Poľná cesta v km 0,466 R4, k. ú. Stredná Hora

SO 133-01 Poľná cesta v km 0,529 R4, k. ú. Giraltovece

SO 133-02 Poľná cesta v km 0,529 R4, k. ú. Brezov

SO 133-03 Poľná cesta v km 0,529 R4, k. ú. Stredná Hora

SO 134-00 Prístupová komunikácia v km 0,571 R4, k. ú. Stredná Hora

SO 135-00 Poľná cesta v km 1,109 – 2,160 R4 vpravo, k. ú. Lužany pri Topli

SO 136-00 Prístupová komunikácia v km 1,164 R4, k. ú. Lužany pri Topli

SO 137-00 Poľná cesta v km 2,145 R4, k. ú. Lužany pri Topli

SO 138-01 Poľná cesta v km 3,058 – 3,668 R4 vľavo, k. ú. Giraltovece

SO 138-02 Poľná cesta v km 3,668 – 3,728 R4 vľavo, k. ú. Lúčka

SO 138-03 Poľná cesta v km 3,728 – 3,888 R4 vľavo, k. ú. Giraltovece

SO 138-04 Poľná cesta v km 3,888 – 3,967 R4 vľavo, k. ú. Lúčka

SO 139-01 Poľná cesta v km 3,672 – 3,765 R4 vpravo, k. ú. Lúčka

SO 139-02 Poľná cesta v km 3,765 – 3,872 R4 vpravo, k. ú. Giraltovece

SO 139-03 Poľná cesta v km 3,872 – 3,960 R4 vpravo, k. ú. Lúčka

SO 140-00 Poľná cesta v km 4,556 R4, k. ú. Lúčka
SO 141-00 Poľná cesta v km 4,650 – 5,036 R4 vľavo, k. ú. Lúčka
SO 142-00 Poľná cesta v km 5,064 R4, k. ú. Lúčka
SO 143-00 Poľná cesta v km 5,180 R4, k. ú. Lúčka
SO 144-00 Poľná cesta v km 5,534 – 5,866 R4 vľavo, k. ú. Lúčka
SO 145-00 Prístupová cesta v km 5,866 – 5,975 R4 vľavo, k. ú. Lúčka
SO 146-01 Poľná cesta v km 5,975 – 6,093 R4 vľavo, k. ú. Lúčka
SO 146-02 Poľná cesta v km 6,093 – KÚ R4 vľavo, k. ú. Kuková
SO 147-01 Poľná cesta v km 5,988 – 6,019 R4 vpravo, k. ú. Lúčka
SO 147-02 Poľná cesta v km 6,019 – KÚ R4 vpravo, k. ú. Kuková
SO 148-00 Poľná cesta v km 0,309 preložky cesty I/21, k. ú. Kuková
SO 149-00 Poľná cesta v km 3,082 R4, k. ú. Giraltovce
SO 801-00 Obchádzka na ceste I/21 v križovatke Kuková
SO 802-00 Dočasný hospodársky zjazd v križovatke Kuková
SO 811-00 Obnova asfaltových krytov na cestách I. triedy
SO 812-00 Obnova asfaltových krytov na cestách III. triedy
SO 813-00 Obnova krytov na miestnych a účelových komunikáciách

Mostné objekty

SO 201-00 Most na R4 v km 0,490 nad údolím Skotlinského potoka
SO 202-00 Most na R4 v km 0,821 nad údolím Brezovského potoka
SO 203-00 Most na R4 v km 1,153 nad údolím
SO 204-00 Most na R4 v km 2,624 nad cestou III/3533, riekou Topľa, melioračným kanálom a poľnou cestou
SO 205-00 Most na R4 v km 3,993 nad údolím a cestou III/3557
SO 206-00 Most na R4 v km 4,534 nad vetvou k odpočívadlu Giraltovce
SO 207-00 Most na R4 v km 5,091 nad údolím potoka Čurlík
SO 208-00 Most na R4 v km 5,565 nad poľnou cestou
SO 209-00 Most na R4 v km 5,930 nad údolím potoka Topoľa
SO 210-00 Most na vetve „GA“ križovatky Giraltovce v km 0,204 nad poľnou cestou
SO 211-00 Most na vetve „GB1“ križovatky Giraltovce v km 0,047 nad potokom Radom
SO 212-00 Dočasný most na poľnej ceste nad potokom Topoľa v km 5,900 R4

Úpravy vodných tokov

SO 231-00 Úprava potoka Radomka v križovatke Giraltovce
SO 232-00 Úprava rieky Topľa v km 2.490 R4
SO 233-00 Úprava melioračného kanála v km 3.075 R4
SO 234-00 Preložka potoka Topoľa v km 5.900 R4

Protihlukové opatrenia

SO 251-00 Protihluková stena v km 2,067 – 2,701 R4 vľavo
SO 252-00 Protihluková stena v km 2,800 – 3,115 R4 vpravo
SO 253-00 Protihluková stena v km 4,880 – 5,300 R4 vľavo
SO 254-00 Protihluková stena v km 5,479 R4 – 0,000 KA2 vľavo
SO 255-00 Protihluková stena v km 0,214 KB2 – 0,000 KB vpravo
SO 256-00 Mobilná protihluková stena v km 0,000 – 0,220 KB2 vpravo
SO 257-00 Mobilná protihluková stena v km 3,115 – 3,800 R4 vpravo
SO 261-00 Fasádne úpravy v katastrálnom území Kuková

Oplotenie

SO 301-00 Oplotenie rýchlostnej cesty R4
SO 302-00 Úprava oplotenia v km 0,490 – 0,740 preložky cesty I/21
SO 303-00 Úprava oplotenia v km 3,085 R4

Odpočívadlo Giraltovce

- SO 311-01 Sadovnicke úpravy odpočívadla
- SO 311-11 Komunikácie a spevnené plochy
- SO 311-21 Drobná architektúra odpočívadla
- SO 311-51 Dažďová kanalizácia odpočívadla
- SO 311-52 Splašková kanalizácia odpočívadla
- SO 311-55 Vodovodná prípojka odpočívadla
- SO 311-56 Vonkajší vodovod odpočívadla
- SO 311-57 Požiarny vodovod odpočívadla
- SO 311-61 VN-22kV prípojka pre TS odpočívadla
- SO 311-62 Trafostanica pre odpočívadlo
- SO 311-63 Vonkajšie silnoprúdové rozvody odpočívadla
- SO 311-64 Vonkajšie osvetlenie odpočívadla
- SO 311-65 Telekomunikačná prípojka pre odpočívadlo

Kanalizácie a vodovody

- SO 501-00 Kanalizácia rýchlostnej cesty R4
- SO 511-01 Preložka vodovodu DN 450 v km 0,350 R4
- SO 511-02 Ochrana preložky vodovodu DN 450 v km 0,350 R4
- SO 512-00 Ochrana vodovodu DN 450 v km 1,800 R4
- SO 513-00 Ochrana vodovodu DN 150 v km 2,150 R4
- SO 514-00 Ochrana vodovodu DN 700 v km 3,900 R4

Silnoprúdové vedenia

- SO 601-00 Preložka VN-22kV vedenia V404 v križovatke Giraltovece
- SO 602-00 Preložka VN-22kV vedenia v km 2,132 R4
- SO 603-00 Preložka VN-22kV vedenia V404 v km 2,180 R4
- SO 604-00 Preložka VN-22kV vedenia V229 v km 2,864 R4
- SO 605-00 Preložka VN-22kV vedenia v km 5,359 R4
- SO 606-00 Preložka VN-22kV vedenia v km 6,067 R4
- SO 607-00 Preložka VN-22kV vedenia v križovatke Kuková
- SO 610-00 VN-22kV prípojka pre TS v križovatke Giraltovece
- SO 611-00 Trafostanica v križovatke Giraltovece
- SO 620-00 NN prípojka pre VO v križovatke Giraltovece
- SO 621-00 VO v križovatke Giraltovece
- SO 622-00 NN prípojka pre VO v križovatke Kuková
- SO 623-00 VO v križovatke Kuková
- SO 624-00 NN prípojka pre ISRC v križovatke Giraltovece
- SO 625-00 NN prípojka pre ISRC z odpočívadla Giraltovece
- SO 626-00 Úprava NN vedenia v križovatke Kuková

Slaboprúdové vedenia

- SO 650-00 Ochrana telekomunikačných káblov v km 2,129 R4
- SO 651-00 Preložka telekomunikačných káblov v križovatke Kuková

Informačný systém rýchlostnej cesty

- SO 690-01 Informačný systém rýchlostnej cesty R4 – stavebná časť Plynovody
- SO 701-00 Preložka STL plynovodu v križovatke Giraltovece
- SO 702-00 Preložka STL plynovodu v km 2,100 R4
- SO 703-00 Preložka VTL plynovodu v km 3,900 R4
- SO 704-00 Preložka STL plynovodu v križovatke Kuková
- SO 705-00 Preložka STL plynovodu pri križovatke ciest I/21 a III/3500

Prevádzkové súbory

- PS 690-02 Informačný systém rýchlostnej cesty R4 – technologická časť

Zmeny križovatiek

V rámci dokumentácie pre územné rozhodnutie bola križovatka Giraltovice, v dôsledku presného zamerania územia, posunutá cca o 50 m oproti posúdenému stavu. Zároveň bola doplnená aj okružná križovatka, ktorá bude zabezpečovať prerozdelenie dopravy na všetky vetvy mimoúrovňovej križovatky, umožní otáčanie vozidiel údržby a nahradí pôvodne uvažovaný priepletový úsek s nepostačujúcou dĺžkou, čím sa zvýši bezpečnosť dopravy. Zmeny v križovatke Kuková spočívajú v zmene polohy okružnej križovatky, tak aby v stredovom ostrovčeku nebol umiestnený mostný pilier. Tým sa križovatka oddialila od lokálneho biokoridoru Čepcov s významnými exemplármi javora poľného a jelše lepkavej. Typ križovatky zostal nezmenený, smerové a výškové vedenie vetiev sa prispôbilo podmienkam, ktoré vyplynuli predovšetkým z presnejšieho zamerania územia.

Odpočívadlo Giraltovice

Poloha odpočívadla Giraltovice a jeho pripojenia bola zmenená do novej polohy v km 4,534 rýchlostnej cesty R4.

Úpravy ciest III. triedy a miestnych komunikácií

Objekty úprav ciest III/3533 v km 2,166 R4 podľa dokumentácie pre územné rozhodnutie (km 16,604 R4 posúdenej činnosti) v SO 121-00 a III/3557 v km 3,963 R4 podľa dokumentácie pre územné rozhodnutie (km 14,840 R4 posúdenej činnosti) v SO 122-00 zostali oproti posúdenému stavu nezmenené, spresnil sa len ich rozsah vzhľadom na úpravy vedenia rýchlostnej cesty a presnejšie zameranie.

Poľné a prístupové cesty

Rozsah poľných a prístupových ciest v km 0,000 - 0,600 R4 podľa dokumentácie pre územné rozhodnutie (km 18,774 - 18,173 R4 posúdenej činnosti) zostal v porovnaní s posúdeným stavom približne rovnaký, upravené bolo trasovanie ciest vzhľadom na podrobnejšie polohopisné a výškopisné údaje. Prístupové cesty do údolia Brezovského potoka navrhované v posúdenej činnosti v km 0,600 - 1,100 R4 podľa dokumentácie pre územné rozhodnutie (18,173 - 17,673 R4 posúdenej činnosti) boli vypustené z dôvodu minimalizácie zásahu výstavby rýchlostnej cesty do územia. Prístup do údolia bude zabezpečený pomocou ostatných budovaných prístupových ciest a v dočasnom zábere rýchlostnej cesty z údolia Skotlinského potoka a od Brezovského vrchu. Hlavná prístupová komunikácia v úseku km 1,100 - 2,200 R4 podľa dokumentácie pre územné rozhodnutie (km 17,673 - 16,569 R4 posúdenej činnosti) je presunutá na severnú stranu rýchlostnej cesty. Zároveň pribudol prístup k piliaru mosta SO 203-00 v km 1,164 R4 podľa dokumentácie pre územné rozhodnutie (km 17,608 R4 posúdenej činnosti), ktorý sa nachádza v náročných terénnych podmienkach, a cesta cez lesnú strž na južnej strane rýchlostnej cesty. V úseku medzi km 2,200 a 3,100 R4 podľa dokumentácie pre územné rozhodnutie (km 16,569 - 15,690 R4 posúdenej činnosti) nie je vzhľadom na predĺženie mosta SO 204-00 v km 3,082 R4 podľa dokumentácie pre územné rozhodnutie (km 15,707 R4 posúdenej činnosti) navrhnutá prístupová ani poľná cesta. Na zabezpečenie prístupu na pozemky v km 3,100 - 4,000 R4 podľa dokumentácie pre územné rozhodnutie (km 15,690 - 14,798 R4 posúdenej činnosti) je súbežná prístupová komunikácia oproti posúdenému stavu presunutá zo severu južne od rýchlostnej cesty. V km 4,000 - 5,100 R4 podľa dokumentácie pre územné rozhodnutie (km 14,798 - 13,678 R4 posúdenej činnosti) sa návrh poľných a prístupových ciest prispôbuje zrealizovaným pozemkovým úpravám v katastri obce Lúčka. S ohľadom na prístup na pozemky rozdelené trasou R4 i na priebeh výstavby je poľná cesta SO 140-00 navrhnutá ako okruh okolo odpočívadla. Vedenie poľných ciest nevyžaduje vedenie staveniskovej dopravy cez obec Lúčka. Od km 5,100 R4 podľa dokumentácie pre územné rozhodnutie (km 13,678 R4 správa o posúdenej činnosti) po koniec

úseku sa rozsah poľných a prístupových komunikácií oproti posúdenému stavu rozširuje o prístup do údolia potoka Topoľa, prístup k potoku Čurlík a o napojenie na cestu III/3500. Tým sa zabezpečí, že hlavný prístup na stavenisko bude z cesty III. triedy, čo zvýši plynulosť na ceste I. triedy a vylúči nutnosť prejazdu stavebnej techniky miestnymi komunikáciami obcí.

Mosty

Mostný objekt SO 201-00 je navrhnutý 4-poľový, pričom celková dĺžka mostného objektu je 128,0 m oproti pôvodným 132,0 m. Mostný objekt SO 202-00 je taktiež navrhnutý ako 4-poľový, pričom celková dĺžka mostného objektu je 217,3 m oproti pôvodným 244,0 m. Mostný objekt SO 203-00 nebol v pôvodnom riešení navrhovaný. Jeho potreba vyplynula zo spresnenia zamerania, ktoré ukázalo lokálnu terénnu depresiu s hĺbkou až 12 m. Zároveň z hydrotechnického posúdenia vyplynula potreba vybudovania mostného objektu SO 204-00, ktorý bude spájať dva pôvodne navrhované mostné objekty – most nad Topľou a most nad melioračným kanálom do jedného celku. S ohľadom na jestvujúce vedenie VTL plynovodu a zmenu smerových a výškových pomerov trasy rýchlostnej cesty R4 sa pôvodný 16-poľový most s dĺžkou 481,5 m nahradil 3-poľovým mostom SO 205-00 s dĺžkou 95,3 m. Mostný objekt SO 206-00 nebol v rámci posúdenej činnosti riešený, jeho situovanie vyplynulo z nového umiestnenia odpočívadla. Mostný objekt 207-00 bol v rámci posúdenej činnosti navrhnutý ako 7-poľový most dĺžky 305,0 m, pričom v rámci dokumentácie pre územné rozhodnutie je navrhnutý ako 7-poľový celkovej dĺžky 226,9 m. Most SO 208-00 a most SO 209-00 boli súčasťou jedného objektu. Vzhľadom k spresneniu smerového a výškového vedenia bol pôvodný 17-poľový most dĺžky 755,0 m rozdelený násypom dĺžky cca 250 m na 2 samostatné objekty: 1-poľový most SO 208-00 dĺžky 50,75 m a 6-poľový most 209-00 dĺžky 205,93 m. Mostný objekt SO 210-00 na vetve križovatky Giraltovce nebol riešený. Zabezpečuje prechod preložky poľnej cesty pod vetvou križovatky Giraltovce z dôvodu zabezpečenia prístupu na stavbu rozdelené pozemky. Mostný objekt SO 211-00 na vetve križovatky Giraltovce bol navrhnutý v zmysle posúdeného stavu. Návrh v dokumentácii pre územné rozhodnutie zohľadňuje úpravu polohy križovatky Giraltovce a presnejšie zameranie. Objekt dočasného mosta SO 212-00 na prístupovej ceste nebol v rámci posúdenej činnosti riešený. Umožňuje pohyb staveniskovej techniky cez potok Topoľa bez toho, aby sa museli využívať miestne komunikácie v obci Lúčka. Po ukončení výstavby bude most zrušený.

Úpravy vodných tokov

V rámci posúdenej činnosti sa uvažovalo s úpravami korýt potoka Radomka, Skotlinského potoka, Brezovského potoka, rieky Topľa, melioračného kanála, potoka Čurlík a potoka Topoľa. V rámci dokumentácie pre územné rozhodnutie však vyplynula potreba úprav len 4 z týchto tokov. V rámci SO 231-00 sa v km 0,143 R4 podľa dokumentácie pre územné rozhodnutie (km 18,633 R4 posúdenej činnosti) opevnia brehy potoka Radomka pod mostom SO 211-00, v SO 232-00 v km 2,496 R4 podľa dokumentácie pre územné rozhodnutie (km 16,275 R4 posúdenej činnosti) sa opevnia brehy rieky Topľa pod mostom SO 204-00, v SO 233-00 v km 3,071 R4 podľa dokumentácie pre územné rozhodnutie (km 15,718 R4 posúdenej činnosti) sa upravia brehy melioračného kanála nad krížením s výtlačným kanalizačným potrubím, a v objekte SO 234-00 v km 5,900 R4 podľa dokumentácie pre územné rozhodnutie (km 12,875 R4 posúdenej činnosti) sa preloží potok Topoľa pod mostom SO 209-00. V rámci vegetačných úprav SO 051-00 sa navrhuje výsadba vrbových rezkov na upravovaných tokoch. Výsadba bude urobená nad opevnením na plochu, ktorá bude zahumusovaná, urovnaná a zatrávnená.

Protihlukové steny

V rámci posúdenej činnosti boli navrhované 3 protihlukové steny. V rámci dokumentácie pre územné rozhodnutie boli doplnené ďalšie 2 protihlukové steny, pričom ich potreba vyplynula z podrobnejšej hlukovej štúdie. Pôvodná protihluková stena navrhnutá v posúdenej činnosti v km 1,955 - 2,397 R4 vľavo podľa staničenia dokumentácie pre územné rozhodnutie s dĺžkou 448 m bola nahradená stenou SO 251-00 v km 2,067 - 2,701 R4 s dĺžkou 638 m. Pôvodná protihluková stena navrhnutá v posúdenej činnosti v km 2,950 - 3,674 R4 vpravo podľa staničenia dokumentácie pre územné rozhodnutie s dĺžkou 716 m bola nahradená dvojicou stien SO 252-00 a SO 257-00 v km 2,800 - 3,800 R4 s dĺžkami 320 a 684 m. Pôvodná protihluková stena navrhnutá v posúdenej činnosti v km 6,193 - 6,693 R4 vpravo podľa staničenia dokumentácie pre územné rozhodnutie bola doplnená dvojicou stien na vetvách SO 255-00 a SO 256-00 v km 0,214 Vetvy KB2 - 0,000 Vetvy KB s dĺžkami 222 a 217 m. Okrem týchto stien sú na ochranu obce Lúčka navrhnuté ešte SO 253-00 v km 4,880 - 5,300 R4 vľavo a SO 254-00 v km 5,479 R4 - 0,000 Vetvy KA2 vľavo. Na zabezpečenie požadovaných prípustných hodnôt hluku vo vnútornom prostredí sú v k. ú. Kuková navrhnuté aj fasádne úpravy na 2 rodinných domoch v blízkosti mimoúrovňovej križovatky.

Stavebné dvory

V rámci posúdenej činnosti bolo pre úsek Giraltovece – Kuková navrhovaných 5 stavebných dvorov, a to SD 7 – SD 11. Stavebný dvor SD 11, ktorá mal byť umiestnený v oku križovatky Giraltovece bude nahradený skládkou humusu SH 1. Stavebný dvor SD 10, ktorý mal byť umiestnený severne od cesty III/3533 bude nahradený stavebným dvorom a skládkou humusu SD 2 + SH 2 južne od cesty III/3533. Navrhovaný stavebný dvor a skládka humusu SD 3 + SH3 prevzal v dokumentácii pre územné rozhodnutie funkciu dvoru SD 9. Kvôli zmene smerového a výškového vedenia trasy a novému umiestneniu odpočívadla a súvisiacich poľných a prístupových ciest bol stavebný dvor umiestnený na terénne najpriaznivejšie miesto, ktoré zároveň zabezpečí, že most SO 205-00 bude funkciu migračného koridoru plniť aj počas výstavby. Funkciu stavebných dvorov SD 7 a SD 8 prevezme navrhovaný stavebný dvor a skládka humusu SD 4 + SH 4, ktorý sa nachádza v trvalom zábere stavby - v oku križovatky Kuková.

Podrobnejšie informácie ohľadom jednotlivých stavebných objektov a prevádzkového súboru sú detailnejšie popísané v technickej správe, ktorá tvorí prílohu oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, ako aj v samotnom oznámení o zmene navrhovanej činnosti.

K oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti boli podľa zákona o posudzovaní vplyvov doručené na MŽP SR nasledujúce stanoviská (stanoviská sú uvádzané v skrátenom znení):

- 1. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy (list č. 32248/2023 zo dňa 08. 06. 2023) –** v stanovisku uvádza, že si (cit.): „k zámeru navrhovanej činnosti z hľadiska vecnej pôsobnosti a geologickej problematiky uplatňuje nasledovné pripomienky:
 - *V predmetnom území je zaregistrovaný výskyt potenciálneho zosuvu. Nestabilné je aj bezprostredné okolie zaregistrovanej svahovej deformácie. Hodnotenú územie patrí do rajónu potenciálne nestabilných až nestabilných území. Územie je citlivé na väčšie antropogénne zásahy. Svahové deformácie v predmetnom území negatívne ovplyvňujú možnosti využitia územia pre stavebné účely. Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) ministerstvo vymedzuje ako riziko stavebného využitia územia - výskyt potenciálnych svahových deformácií. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je*

potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom.

- *V kapitole 6.1.2 Geologické pomery bude potrebné aktualizovať údaj o hodnotení makroseizmickkej intenzity územia, v súčasnosti sa namiesto stupnice MSK-64 používa stupnica EMS-98.*
- *Podľa oznámenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra v Bratislave sú v predmetnom území zaregistrované zosuvy a územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika tak, ako je to zobrazené na mape v M 1:20 000“.*

Vyjadrenie MŽP SR: *MŽP SR berie stanovisko na vedomie a uvádza, že požiadavku na vykonanie inžinierskogeologického prieskumu, ako aj požiadavku na aktualizovanie údaju o hodnotení makroseizmickkej intenzity územia podľa stupnica EMS-98 premietlo do podmienok uvedených vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.*

2. **Združenie domových samospráv (ďalej len „ZDS“)** (podanie zo dňa 24. 05. 2023) – v úvode stanoviska uvádza, že v zmysle § 24 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov má postavenie dotknutej verejnosti v rámci uvedeného konania a postavenie účastníka konania v následných povolovacích konaniach.

Vyjadrenie MŽP SR: *Znenie § 24 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov je MŽP SR z hľadiska vecnej pôsobnosti známe. Zároveň MŽP SR uvádza, že skutočnosť, že ZDS prislúcha postavenie dotknutej verejnosti ako aj postavenie účastníka konania v rámci tohto zisťovacieho konania, čím si zaistilo aj postavenie účastníka v následných povolovacích konaniach, MŽP SR nerozporuje.*

V stanovisku ďalej žiada, aby MŽP SR vrátilo „zámer“ navrhovateľovi podľa § 22 ods. 6 zákona o posudzovaní vplyvov na dopracovanie vyhodnotenia vplyvov „zámeru“ podľa kritérií prílohy č. 10 zákona o posudzovaní vplyvov a v zmysle § 22 ods. 7 zákona o posudzovaní vplyvov na dopracovanie variantných riešení.

Vyjadrenie MŽP SR: *Predmetom tohto konania nie je nová navrhovaná činnosť, ale zmena už posúdennej činnosti. Zmena navrhovanej činnosti je predmetom zisťovacieho konania podľa § 18 ods. 2 písm. c) zákona o posudzovaní vplyvov. V zmysle § 29 ods. 1 písm. b) zákona o posudzovaní vplyvov ak má byť predmetom zisťovacieho konania zmena navrhovanej činnosti je navrhovateľ povinný pred začatím povoloacieho konania doručiť príslušnému orgánu písomne a elektronicky oznámenie o zmene navrhovanej činnosti vypracované podľa prílohy č. 8a k zákonu o posudzovaní vplyvov. Zákon o posudzovaní vplyvov, s ohľadom na § 29 zákona o posudzovaní vplyvov a prílohu č. 8a zákona o posudzovaní vplyvov, nevyžaduje v oznámení o zmene navrhovanej činnosti vyhodnotiť zmenu navrhovanej činnosti variantne. Zároveň má MŽP SR za to, že predložené oznámenie o zmene navrhovanej činnosti bolo vypracované v súlade s obsahom a štruktúrou vyžadovanou zákonom o posudzovaní vplyvov. MŽP SR taktiež dáva do pozornosti, že ustanovenia § 22 ods. 6 a ods. 7 zákona o posudzovaní vplyvov sa vzťahujú na zámer navrhovanej činnosti a nie na oznámenie o zmene navrhovanej činnosti. Na základe vyššie uvedeného považuje MŽP SR tieto požiadavky ZDS za bezpredmetné.*

Taktiež v stanovisku žiada MŽP SR, aby zabezpečilo práva verejnosti v súlade s (cit.): „Aarhuským dohovorom, Smernicou o EIA a zákonom o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č. 24/2006 Z.z. a v zmysle §3 ods. 2 správneho poriadku verejnosť poučil o tom, akým spôsobom si má v konaní uplatňovať svoje práva a povinnosti efektívnym spôsobom“. ZDS zároveň žiada, aby MŽP SR uviedlo v odôvodnení rozhodnutia, ako tieto práva verejnosti MŽP SR v predmetnom procese realizovalo. ZDS v podaní zároveň upozorňuje na § 66 zákona o posudzovaní vplyvov a zároveň aj na § 24 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR zastáva názor, že v rámci zisťovacieho konania boli piliere Aarhuského dohovoru naplnené. Informácie o životnom prostredí, vrátane predpokladaných vplyvov zmeny navrhovanej činnosti, boli uvedené v oznámení o zmene navrhovanej činnosti, ktoré bolo v súlade s ustanovením § 29 ods. 6 písm. b) zákona o posudzovaní vplyvov zverejnené a verejnosti dostupné na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, a zároveň bolo dostupné prostredníctvom zverejnenia dotknutých obcí, v súlade s § 29 ods. 8 zákona o posudzovaní vplyvov. MŽP SR zároveň poukazuje na skutočnosť, že samotným zaslaním stanoviska k zverejnenému oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti je preukázaná skutočnosť s oboznámením sa so zverejnenou dokumentáciou.

ZDS v stanovisku ďalej žiada (cit.):

- „používať v maximálnej možnej miere materiály zo zhodnocovaných odpadov; žiadame uviesť aké recykláty a ako sa v zámere použijú. Požadujeme používanie recyklátov najmenej v rozsahu stavebných inertných odpadov do základov a terénnych úprav stavby; zmesi recyklátov živočíchých materiálov zmiešaných s recyklovanými plastami; plastové recykláty napr. na retenčnú dlažbu alebo tepelnú či zvukovú izoláciu“.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie požiadavku ZDS na vedomie a uvádza, že pri výstavbe diaľnic a rýchlostných ciest musí stavebník postupovať v súlade s technickými predpismi pre budovanie diaľnic a rýchlostných ciest a taktiež aj v súlade s predpismi objednávateľa a budúceho správcu komunikácie.

- „Podľa analýzy MŽP SR, Inštitútu environmentálnej politiky „Vedúci! Obce horia!“ (<https://minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/veduci-horia-obce.html>) sa lokalita Giraltovce nachádza v 4. stupni ohrozenia horúčavami, 4. stupni ohrozenia suchom a 9. stupni ohrozenia povodňami“. Pri vyhodnocovaní vplyvov klimatickej krízy a návrhu adaptačných i mitigačných opatrení je potrebné vychádzať z Adaptačnej stratégie SR, kraja ako aj dotknutej obce/mesta. ZDS ďalej v texte uvádza opatrenia, ktoré sa stali na Slovensku príkladmi dobrej praxe. Pre cestné stavby sú to prvky cestných rigolov upravených ako dažďové záhrady či cestné aleje schopné absorbovať vody a súčasne prispievať k zlepšeniu klimatických vplyvov znižovaniu uhlíkovej stopy. Projektant projektovú dokumentáciu pre územné a stavebné povolenie spracuje tak, aby spĺňala metodiku Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE PRÍRODNÉ VODY V EURÓPE. Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie a s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle §3 ods. 4 až 5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob ako sa daná problematika vyrieši je na rozhodnuté navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre. Vo všeobecnosti požadujeme realizáciu tzv. dažďových záhrad. Uvedené žiadame subsumovať pod cestnú zeleň podľa §14 Cestného zákona“.

Vyjadrenie MŽP SR: Pre zmenu navrhovanej činnosti bola vypracovaná klimatická štúdia (09/2018) na základe ktorej bolo vyhodnotené, že v dotknutom území sú klimatickými rizikami najmä povodňové javy a zosuvy. Vzhľadom na pokračujúce klimatické zmeny sa s väčšou intenzitou budú prejavovať aj ďalšie klimatické javy, a to silný vietor, silné búrky, privalové dažde, vysoké teploty, pričom pri návrhu vozovky je potrebné venovať zvýšenú pozornosť návrhu vozovky odolávajúcej vyšším teplotám. Na základe uvedeného bude potrebné v ďalšom stupni projektovej dokumentácie navrhnuť vozovku tak, aby bola odolná nepriaznivým klimatickým zmenám, k čomu MŽP SR zaviazalo navrhovateľa v rámci podmienok uvedených vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Klimatická štúdia

zároveň odporúča, aby v následnej etape prípravy boli zrážkové vody z povrchu rýchlostnej cesty v úseku aluviálnej nivy rieky Topľa odvedené vsakovaním do podzemných vôd. Toto opatrenie predstavuje jedno zo základných mitigačných opatrení na prevenciu vzniku povodní z titulu odvádzania zrážkových vôd z veľkých spevnených plôch priamo do recipientov. Uvedenú požiadavku MŽP SR premietlo do podmienok uvedených vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia. MŽP SR zároveň v rámci podmienok uvedených vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia určilo, aby navrhovateľ realizoval opatrenia technického a biologického charakteru na zmiernenie nepriaznivých vplyvov, ktoré vyvolávajú, alebo podporujú klimatické zmeny, resp. majú negatívny vplyv na biodiverzitu.

- „aby sa zámer prispôbil okolitej vegetácii a environmentálnej diverzite; a to najmä vhodnými vegetačnými úpravami nezastavaných plôch, správnym nakladaním s vodami na základe výpočtov podľa Vodného zákona, realizáciou zelenej infraštruktúry podľa §48 zákona OPK č.543/2002 Z.z.“. ZDS má za to, že zelená infraštruktúra by mala byť realizovaná formou lokálneho parčíka, ktorý bude plniť aj účel pre oddych zamestnancov a návštevníkov areálu. V podaní je ďalej uvedené, že (cit.): „z hľadiska stavebného zákona sa jedná o stavebný objekt sadových a parkových úprav, ktorý vhodne začleňuje zámer do biodiverzity okolitého územia. Sadové a parkové úpravy realizovať minimálne v rozsahu podľa príručky Štandardy minimálnej vybavenosti obcí a podľa tejto metodiky spracovať dokumentáciu pre územné aj stavebné konanie. Uvedené žiadame subsumovať pod cestnú zeleň podľa §14 Cestného zákona“.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR podmienkou uvedenou vo výrokovvej časti rozhodnutia zaviazalo navrhovateľa, aby vegetačné úpravy vykonal v súlade s TP 035 Vegetačné úpravy pri pozemných komunikáciách a STN 83 7010 Ochrana prírody Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie. MŽP SR ďalej konštatuje, že požiadavka ZDS na vybudovanie lokálneho parčíka je vzhľadom na predmet zmeny navrhovanej činnosti irelevantná.

- vypracovať projekt deštrukcie projektu a preukázať možnosť zhodnotenie a recyklácie jeho jednotlivých súčastí. Použiť na konštrukciu ciest vodopriepustné asfalty a betóny s prímiesou recyklovaných plastov, realizovať cestnú alej, cestu elektrifikovať a prispieť tak k elektromobilite. ZDS ďalej žiada (cit.): „žiadame, aby súčasťou stavby a architektonického stvárnenie verejných priestorov v podobe fasády, exteriérov a spoločných interiérových prvkov bolo aj nehnuteľné umelecké dielo neoddeliteľné od samotnej stavby; najvhodnejšie sú na to mostné a viaduktové objekty. Žiadame mostné objekty umelecky dotvoriť, napr. ako grafitti alebo kocky LEGO“.

Vyjadrenie MŽP SR: Vzhľadom na životnosť stavby viac ako 100 rokov má MŽP SR za to, že nie je účelné v tomto štádiu riešiť projekt dekonštrukcie projektu, pričom v prípade nutnej výmeny niektorých častí stavby počas jej prevádzky bude navrhovateľ nakladanie s odpadmi realizovať v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V zmysle § 2 ods. 4 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov sa musia pozemné komunikácie navrhovať podľa platných slovenských technických noriem (STN) a technických predpisov (TP). Použitie vodopriepustných asfaltov na pozemných komunikáciách (diaľnice, rýchlostné cesty, cesty) je v rozpore s požiadavkou STN 73 6101 Projektovanie diaľnic - teleso cestnej komunikácie (hlavne aktívna zóna podložia) a okolité pozemky musia byť zabezpečené proti škodlivému pôsobeniu podzemných vôd a zrážkových vôd z povrchového odtoku. Zároveň zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o vodách“) nedovoľuje vypúšťať vody z povrchového odtoku s obsahom znečisťujúcich látok (teda aj ropných látok) do povrchových aj podzemných vôd bez ich predchádzajúceho zachytenia. Čo sa týka použitia betónov s prímiesou recyklovaných plastov, toto nedovoľuje STN EN 206 + A1 Betón. Špecifikácia, vlastnosti, výroba a zhoda - použitie plastov do betónu je len v štádiu testovania. K požiadavke na namaľovanie grafitov MŽP SR uvádza, že navrhovateľ svoje stavby navrhuje v zmysle korporatného dizajnu. K požiadavke na realizovanie cestnej aleje MŽP SR uvádza, že predmetom zisťovacieho konania je rýchlostná cesta R4 a preto bude výsadba zelene realizovaná v súlade s technickými normami. MŽP SR má za to, že požiadavka na výsadbu aleje na diaľniciach, či rýchlostných cestách nie je z bezpečnostného hľadiska primeraná. MŽP SR požiadavku na elektrifikáciu cesty považuje za bezpredmetnú.

3. **Obvodný banský úrad v Košiciach** (list č. 587-1623/2023 zo dňa 01. 06. 2023) – vo svojom stanovisku uvádza, že nemá k zmene navrhovanej činnosti pripomienky.
Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko na vedomie.
4. **Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky, sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií** (list č. 09017/2023/SCDPK/50054 zo dňa 02. 06. 2023) – v stanovisku uvádza, že k zmene navrhovanej činnosti nemá zásadné pripomienky.
Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko na vedomie.
5. **Krajský pamiatkový úrad Prešov** (list č. KPÚPO-2023/12055-2/46584/HU zo dňa 08. 06. 2023) – v stanovisku uvádza, že nepožaduje zmenu navrhovanej činnosti posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov, avšak za podmienky, že na ploche stavby bude realizovaný archeologický výskum a budú dodržané podmienky, ktoré určil v rozhodnutí č. KPÚPO-2018/2771-4/15001/Ha zo dňa 22. 02. 2018.
Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko na vedomie a uvádza, že požiadavku na vykonanie archeologického výskumu premietlo do podmienok uvedených vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.
6. **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny** (list č. 9845/2023-6.3 zo dňa 19. 06. 2023) – vo svojom stanovisku uvádza, že (cit.): „Z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny má ministerstvo k predloženému oznámeniu o zmene nasledovné pripomienky:
 - V predloženej dokumentácii chýba porovnanie plochy biotopov európskeho a národného významu, ktoré budú navrhovanou zmenou zničené alebo poškodené oproti pôvodnému návrhu. Z dokumentácie nie je zrejmé, či inventarizácia a spoločenské ohodnotenie biotopov európskeho a národného významu a tiež drevín sú vypracované pre pôvodnú trasu, alebo pre v súčasnosti posudzovanú zmenu.
 - V oznámení o zmene je uvedená iba potreba udelenia súhlasov orgánu ochrany prírody a krajiny na výrub drevín rastúcich mimo lesa, chýba informácia o potrebe udelenia súhlasu orgánu ochrany prírody a krajiny na poškodenie a zničenie biotopov európskeho a národného významu a udelenia súhlasu na zmenu stavu mokrade v súvislosti s úpravami vodných tokov.
 - Zároveň upozorňujeme na skutočnosť, že od 1. júna 2021 je v platnosti vyhláška MŽP SR č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. a to si pri povoľovaní navrhovanej činnosti vyžiada aj aktualizáciu inventarizácie drevín a biotopov, vrátane výpočtu spoločenskej hodnoty“.V stanovisku ďalej konštatuje, že s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti súhlasí a nepožaduje ju posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov. Taktiež uvádza, že

zmena navrhovanej činnosti nebude mať významný vplyv na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000, či už samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom. Zároveň v predmetnom stanovisku uvádza aj podmienky, ktoré požaduje uviesť v rozhodnutí zo zisťovacieho konania.

Vyjadrenie MŽP SR: *MŽP SR berie stanovisko na vedomie a uvádza, že podmienky navrhované v uvedenom stanovisku zahrnuje do podmienok uvedených vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.*

MŽP SR listom č. 9643/2023-11.1.2/dš, 39489/2023 zo dňa 24. 07. 2023 požiadalo navrhovateľa, na základe pripomienok a požiadaviek uvedených v doručených stanoviskách, o poskytnutie doplňujúcich informácií podľa § 29 ods. 10 zákona o posudzovaní vplyvov, pričom doplňujúce informácie požadovalo predložiť do 15 pracovných dní od doručenia predmetnej žiadosti. Požadované doplňujúce informácie doručil navrhovateľ na MŽP SR dňa 04. 08. 2023.

Podľa § 29 ods. 14 písm. c) zákona o posudzovaní vplyvov MŽP SR listom č. 9643/2023-11.1.2/dš, 67685/2023 zo dňa 15. 08. 2023 upovedomilo účastníkov konania o predĺžení lehoty na vydanie rozhodnutia.

Podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku je správny orgán povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

MŽP SR, podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku, upovedomilo listom č. 9643/2023-11.1.2/dš, 78089/2023 zo dňa 23. 10. 2023 účastníkov konania, že v rámci zisťovacieho konania zhromaždilo rozhodujúce podklady na vydanie rozhodnutia a že ako účastníci konania majú možnosť sa s podkladmi na vydanie rozhodnutia oboznámiť a následne sa k nim, ako aj k spôsobu ich zistenia vyjadriť pred vydaním rozhodnutia, prípadne navrhnúť ich doplnenie. Vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia i k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie bolo možné do 10 pracovných dní od doručenia predmetného upovedomenia. Do spisu bolo možné nahliadnuť (robiť z neho kópie, odpisy, výpisy) na MŽP SR, na adrese: Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava, v pracovných dňoch v čase od 09:00 do 14:00 hod.

V rámci zisťovacieho konania nevyužil možnosť nazrieť do spisu žiaden účastník konania.

Na vyššie uvedené upovedomenie o podkladoch rozhodnutia reagovalo ZDS vyjadrením zo dňa 25. 10. 2023, v ktorom uviedlo, že (cit.): „Podľa čl.6 ods.5 Aarhuského dohovoru (<https://t.ly/HayNS>), ktorým je Slovenská republika viazaná a je zverejnený v zbierke zákonov pod č.43/2006 Z.z. žiadame, aby okresný úrad ako vykonávateľ tejto medzinárodnej zmluvy, buď zvolal úradné konzultácie formou ústneho pojednávania spojeného s miestnou ohliadkou alebo aby umožnil po dohode s účastníkmi konania mimoúradné konzultácie formou pracovného stretnutia navrhovateľa so ZDS, ktorého výsledky budú okresnému úradu oznámené účastníkmi konania. Podľa čl.4 Aarhuského dohovoru (<https://t.ly/Gr0Y3>) v súlade s ustanoveniami zákona č.211/2000 Z.z. žiadame o doručenie všetkých vecných podkladov rozhodnutia v odpovedi na tento mail alebo do elektronickej schránky nášho združenia a to do 8 pracovných dní od doručenia tejto žiadosti o informácie o životnom prostredí. Podľa §3 ods.6 správneho poriadku v súlade s čl.5 Aarhuského dohovoru (<https://t.ly/hYiN2>), ktorého vykonávateľom je okresný úrad, aby zverejnil všetky vecné podklady rozhodnutia na enviroportál.sk tak, aby si s nimi mohla oboznámiť celá najširšia verejnosť“.

Vyjadrenie MŽP SR: V súvislosti s požiadavkou na vykonanie konzultácií MŽP SR uvádza, že podľa § 63 zákona o posudzovaní vplyvov sú konzultácie vykonávané písomnou a ústnou formou, pričom v súlade s § 64 zákona o posudzovaní vplyvov sú ústne konzultácie vykonávané ako ústne pojednávanie podľa § 21 správneho poriadku. Podľa § 21 správneho poriadku správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitný zákon. Vzhľadom na uvedené je nariadenie ústnych konzultácií, resp. ústneho pojednávania na zväžení príslušného orgánu. MŽP SR v predmetnom konaní ústne pojednávané podľa § 21 správneho poriadku nenariadilo, nakoľko to nevyžadovala povaha veci. V zisťovacom konaní bolo verejnosti umožnené vykonať písomné konzultácie prostredníctvom zaslania odôvodneného písomného stanoviska podľa § 24 ods. 3 písm. d) zákona o posudzovaní vplyvov, čo aj ZDS využilo. MŽP SR zároveň upozorňuje, že prípadné osobitné konzultácie u účastníka konania nemajú charakter konzultácií v zmysle § 63 zákona o posudzovaní vplyvov a nie je možné ich zohľadniť v konaní a v rozhodnutí. Zároveň MŽP SR nie je zjavné ktorému okresnému úradu má Združenie domových samospráv v úmysle výsledky oznamovať, ani za akým účelom. MŽP SR ďalej uvádza, že zverejnilo dokumenty a informácie k zmene navrhovanej činnosti v súlade s platnou legislatívou. Informácie o doručených stanoviskách, pripomienkach a doručených doplňujúcich informáciách sú v súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov vyhodnotené v rámci tohto rozhodnutia. MŽP SR má za to, že prístup verejnosti k informáciám bol v konaní dostatočne zabezpečený. MŽP SR poukazuje na skutočnosť, že samotným zaslaním stanoviska k zverejnenej dokumentácii je preukázaná realizácia práva na informácie o životnom prostredí a skutočnosť oboznámenia sa so zverejnenou dokumentáciou deklaruje právo verejnosti efektívne presadzovať svoje práva a záujmy. ZDS malo ako účastník konania v zmysle § 23 ods. 1 správneho poriadku aj právo nahliadnuť do spisu (robiť z neho kópie, odpisy a výpisy) počas celého konania a oboznámiť sa pritom s podkladmi rozhodnutia. Zároveň sa podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku malo možnosť pred vydaním rozhodnutia vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie, pričom ho o tejto možnosti MŽP SR riadne upovedomilo. MŽP SR dodáva, že samotné procesy posudzovania vplyvov navrhovaných činností na životné prostredie alebo ich zmien a zisťovacieho konania o posudzovaní vplyvov navrhovaných činností na životné prostredie alebo ich zmien, ako aj zverejňovanie na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na úradnej tabuli Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, či na webových sídlach a úradných tabuliach dotknutých obcí sú práve nástrojom pre informovanie a súčasne zapojenie verejnosti do týchto procesov. Na interaktívne zapojenie verejnosti do environmentálnych procesov slúži environmentálny portál: <https://www.enviroportal.sk/agendy/obcan/obcan-v-procese-eia>, kde je dopodrobna popísaný postup pre účasť každého občana a teda verejnosti. Zároveň MŽP SR uvádza, že žiadosť ZDS o zaslanie podkladov rozhodnutia bola vybavená v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky, odborom legislatívy v osobitnom konaní.

Podaním zo dňa 06. 11. 2023 doručilo ZDS podanie označené ako (cit.): „Vyjadrenie k doplňujúcej informácii“, v ktorom ZDS uvádza, že trvá na podmienkach, ktoré uviedlo v podaní zo dňa 24. 05. 2023. ZDS v závere vyjadrenia uviedlo, že (cit.): „Z iných stanovísk vyplýva potreba spracovania hlukovej a emisnej štúdie, ktorú sme medzi podkladmi nevideli; je to buď tým, že sa nedostatočne vplyvy vyhodnocovali (a prípade sa nedostatočne vyhodnotila aj potreba kompenzačných opatrení ako sú napr. protihlukové steny) alebo sa vyhodnotili a uvažovalo sa s nimi, len sa nedostali medzi podklady rozhodnutia teda verejnosť je s nimi nedostatočne oboznámená a súčasne nie je zabezpečených dost' podkladov pre rozhodnutie

úradu, ktoré má zistiť skutkový stav úplne a presne“.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR uvádza, že k podmienkam, ktoré navrhovalo ZDS sa vyjadrilo už vyššie v rámci tohto rozhodnutia. Tvrdenie ZDS, že potreba spracovania hlukovej a emisnej štúdie vyplýva z iných stanovísk považuje MŽP SR za nesprávne. Všetky stanoviská doručené k zmene navrhovanej činnosti sú uvedené vyššie v rámci tohto rozhodnutia, pričom zo žiadneho z doručených stanovísk takáto požiadavka nevyplývala. MŽP SR zároveň uvádza, že hluková aj exhalčná štúdia tvoria prílohu oznámenia o zmene navrhovanej činnosti a sú jedným z podkladov pre vydanie rozhodnutia. Obe štúdie sú riadne zverejnené na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

Požiadavky zmeny navrhovanej činnosti na vstupy a výstupy

Rozhodujúcim nárokom stavby z hľadiska vstupov je záber pôdy, pričom trvalý záber bude predstavovať 56,1218 ha a dočasný záber 8,8738 ha. Výstavba zmeny navrhovanej činnosti zároveň bude spojená s obmedzením dopravy a stanovením plánu organizácie dopravy na príľahlých komunikáciách. Prístup na stavenisko rýchlostnej cesty R4 je možný po jestvujúcom komunikačnom systéme a vybudovaných prístupových komunikáciách s ohľadom na minimalizáciu prejazdov cez príľahlé obce. Po ukončení výstavby zmeny navrhovanej činnosti bude riešená obnova krytov vozoviek, využívaných staveniskovou dopravou. Počas prevádzky rýchlostnej cesty budú potrebné suroviny na údržbu vozovky (asfalt, materiál na zimnú údržbu a pod.). Nároky na vodu budú viazané na údržbu povrchu vozovky rýchlostnej cesty a prípadné zavlažovanie v rámci vegetačných úprav na svahoch rýchlostnej cesty a križovatkových plochách. Počas prevádzky zmeny navrhovanej činnosti vzniknú nároky aj na elektrickú energiu v súvislosti s napojením verejného osvetlenia a informačného systému rýchlostnej cesty. Počas výstavby technického diela v predmetnom území budú využívané najmä existujúce komunikácie. Etapa výstavby bude spojená s lokálnym znečisťovaním ovzdušia v mieste vykonávania stavebných prác a v okolí dopravných trás prevozu zemín a materiálov, najmä vplyvom zvýšenej prašnosti a vyššieho obsahu výfukových plynov z nákladnej dopravy, so vznikom odpadových vôd a rôznych druhov odpadov. Hluk a vibrácie budú vznikať počas výstavby a aj počas prevádzky rýchlostnej cesty, pričom bude potrebné na ich zmiernenie zvoliť vhodné technické opatrenia.

Vplyvy zmeny navrhovanej činnosti

V rámci vykonaného zisťovacieho konania boli identifikované nasledovné vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia:

Vplyvy na obyvateľstvo

Počas výstavby

Výstavba zmeny navrhovanej činnosti bude spojená s dočasným nepriaznivým vplyvom na pohodu a kvalitu života dotknutého sídla v súvislosti so stavebným ruchom a obmedzovaním dopravy. Vplyvy výstavby zmeny navrhovanej činnosti na obyvateľstvo sa prejavujú zvýšeným hlukom v dôsledku prejazdov nákladných vozidiel a stavebných mechanizmov a tvorbou emisií (hlavne prašnosťou). Pre zmenu navrhovanej činnosti bola vypracovaná hluková štúdia (09/2018) a exhalčná štúdia (09/2018). Zvýšená hluková záťaž bude spôsobená prácami na stavenisku, ale aj dopravou materiálov po prístupových komunikáciách. Pre zníženie hlukovej záťaže z cestnej dopravy je potrebné realizovať opatrenia, ktoré zmiernia negatívne vplyvy hluku z dopravy. V zmysle hlukovej štúdie je možné konštatovať nasledovné (cit.): „*hlučné stavebné práce sa môžu vykonávať v pracovných dňoch od 7:00 – 21:00, počas víkendov sa hlučné stavebné práce môžu vykonávať len v sobotu v čase od 08:00 – 13:00*“. V zmysle prílohy vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku,

infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí sa v pracovných dňoch od 7:00 do 21:00 hod. a v sobotu od 8:00 do 13:00 hod. sa pri hodnotení hluku zo stavebnej činnosti vo vonkajšom prostredí stanovuje posudzovaná hodnota pripočítaním korekcie $K = (-10)$ dB k ekvivalentnej hladine A zvuku v uvedených časových intervaloch. V týchto časových intervaloch sa neuplatňujú korekcie podľa tabuľky č. 2 uvedenej vyhlášky (korekcie na špecifický hluk - zvlášť rušivý hluk, tónový hluk, bežný impulzový hluk, vysoko impulzový hluk a vysoko energetický impulzový hluk). Obdobie výstavby bude spojené s dočasným nepriaznivým vplyvom na pohodu a kvalitu života, predovšetkým v sídlach Lúčka a Giraltovece v súvislosti s prepravou stavebných materiálov po ceste I/21. Zmiernenie negatívnych vplyvov hluku bude množné dosiahnuť správnou organizáciou stavebnej činnosti, ako aj obmedzením stavebnej dopravy v sídlach.

V priebehu výstavby zmeny navrhovanej činnosti možno predpokladať zvýšené množstvo prachových častíc zo staveniska a z prístupových komunikácií a ich ďalší prenos vplyvom vírenia vzduchu. V zmysle exhaláčnej štúdie na zníženie zvýšenej prašnosti počas výstavby bude potrebné prístupové cesty, ale aj ostatné cesty, ktoré budú spojené so staveniskovou dopravou (*cit.*): „*udržiavať v bezprašnom stave a staveniskovú dopravu organizovať najmä v blízkosti obytných oblastí tak, aby čo najmenej dochádzalo ku zvýšenej koncentrácii tuhých látok v ovzduší*“. Počas výstavby zmeny navrhovanej činnosti môže dochádzať ku krátkodobým vibráciám spôsobenými zemnými prácami, budovaní násypov a prejazdoch ťažkých mechanizmov a nákladných vozidiel. K pozitívnym vplyvom výstavby zmeny navrhovanej činnosti možno zaradiť vytvorenie pracovných príležitostí.

Počas prevádzky

Na základe hlukovej štúdie boli vyhodnotené hlukové pomery v dotknutom území po uvedení rýchlostnej cesty R4 do prevádzky a zároveň boli navrhnuté aj vhodné opatrenie, ktoré budú slúžiť na zníženie hlukovej záťaže v predmetnom území. Pre zmenu navrhovanej činnosti je navrhovaných 3 453 m protihlukových stien a fasádne úpravy v katastrálnom území Kuková. Fasádne opatrenia budú slúžiť ako sekundárne opatrenia pri obci Kuková, ktoré vyplynuli z vyhodnotenia a záverov hlukovej štúdie. Na základe hlukových máp je možné konštatovať, že pri obci Kuková (*cit.*): „*dôjde k prekročeniu prípustných limitov hluku, pre ktoré boli navrhnuté primárne protihlukové opatrenia a nebude možné dodržať prípustný limit 45 dB v noci pre niekoľko rodinných domov*“. Pre stanovenie rozsahu a druhu fasádnych úprav bude potrebné po sprevádzkovaní rýchlostnej cesty R4 zrealizovať meranie hluku (monitoring hluku), ktorý určí rozsah a potrebu riešenia sekundárnych protihlukových opatrení.

Počas prevádzky zmeny navrhovanej činnosti by nemalo dochádzať k vzniku vibrácií. Čo sa týka znečistenia ovzdušia z dopravy na základe exhaláčnej štúdie je možné konštatovať, že obyvateľstvo v okolí trasy zmeny navrhovanej činnosti nebude ovplyvnené nadmernými imisiami z dopravy a zmena navrhovanej činnosti bude vo výhľadovom období spĺňať imisné limity v zmysle platnej legislatívy. Znečistenie ovzdušia vplyvom cestnej dopravy pri daných intenzitách nebude predstavovať zdravotné riziko pre obyvateľstvo.

Vplyvy na horninové prostredie a reliéf

V rámci zmeny navrhovanej činnosti bol spracovaný inžinierskogeologický prieskum (09/2018) na základe ktorého bolo zistené, že trasa zmeny navrhovanej činnosti v úseku od km 0,285 po km 1,430 prechádza veľmi členitým terénom flyšového pásma. V nižšie položených častiach sa na svahoch nachádzajú deluviálne sedimenty hrúbky 1,5 až 1,7 m. V km 1,170 prechádza trasa cez hlbokú eróznou ryhu v dĺžke cca 100 m. V km 1,430 až 2,150 trasa

prechádza plošne rozsiahlym zosuvným územím. Trasa prechádza dvoma aktívnymi prúdovými zosuvmi s rozmermi 580 x 150 m a 340 x 160 m a plošným potenciálnym zosuvom s rozmermi 500 x 1 400 m. Povrch aktívnych zosuvov je výrazne zvlnený, miestami premodelovaný hospodárskou činnosťou množstvom zamokrených území a bezodtokových depresí. Zo stabilného hľadiska ide o najzložitejší úsek rýchlostnej cesty a je tu nutné počítať s náročnými technickými riešeniami. V tomto úseku boli overené hrúbky deluviálnych sedimentov od 2,80 m do 5,10 m. Hladina podzemnej vody sa tu nachádza v dvoch horizontoch a je napätá. V okolí vrtu GK-15 bola narazená v hĺbke 3,50 a 7,20 m p. t. a ustálila sa na úrovni 5,50 m p. t. V okolí vrtu GK-16 bola narazená v hĺbkach 11,0 a 12,0 m p. t. a ustálila sa na hodnote 4,30 m p. t. po 4h, resp. 0,8 m p.t. po 48 h. V km 4,77 až 5,07 je trasa vedená plošným potenciálnym zosuvom s výškou odlučnej hrany 2,0 - 3,0 m. Deluviálne sedimenty tu dosahujú hrúbku 6,0 - 8,3 m. Vzhľadom na uvedené nepriaznivé geologické pomery bude v rámci výstavby rýchlostnej cesty nutné realizovať náročné geotechnické opatrenia. V ďalšej etape prípravy bude realizovaný podrobný inžinierskogeologický prieskum, ktorého ciele vo vzťahu k stabilite územia sú nasledovné:

- zamerať sa na zistenie aktívnych a potenciálnych zosuvov, zistiť priebeh šmykových plôch a navrhnúť spresnené opatrenia na sanáciu týchto území,
- zistiť priebeh hladín podzemných vôd a spresniť spôsob riešenia odvodnenia,
- odporučiť spôsob budovania cestného telesa a navrhnúť spôsob sanácie príľahlého územia.

Ďalšie opatrenia budú navrhnuté na základe výsledkov prieskumu (spresnenie odvodnenia svahov, event. oporné a zárubné múry). Výškové vedenie trasy R4 v dokumentácii pre územné rozhodnutie rešpektuje niveletu už posúdenej činnosti. Jednotlivé návrhové prvky boli prispôbené presnejšiemu polohopisnému a výškopisnému zameraniu územia a zmenám smerového vedenia. Navrhované zmeny sú teda spojené s obdobnými terénnymi úpravami a zásahmi do horninového prostredia, ako v pôvodnom riešení. Stavba je v značnej časti trasy riešená na násypoch, čo vyvoláva nároky na vhodný materiál, ktorý možno klasifikovať ako nepriamy vplyv na reliéf. Výkopové práce nedokážu pokryť potreby materiálu do násypov a vzniká tak deficit materiálov. Potreba získania vhodných materiálov do násypov bude riešená zhotoviteľom stavby. Navyše, niektoré druhy deluviálnych a eluviálnych zemín sú do násypov telesa cesty nevhodné, alebo podmienenčne vhodné, čo je spojené s potrebou uloženia nevhodného materiálu na depóniu, alebo ich použitie pri povrchových úpravách terénu.

Vplyvy na klimatické pomery

V dotknutom území sú najvýznamnejšími klimatickými javmi povodňové javy a zosuvy. Zmenu navrhovanej činnosti je však potrebné prispôsobiť aj na ďalšie klimatické javy ako napr. silný vietor, silné búrky, prívalové dažde, vysoké teploty. Väčšiu pozornosť bude potrebné venovať návrhu vozovky odolávajúcej vyšším teplotám. Výskyt pomerne častých povodní je v území na rieke Topľa a potoku Radomka zaznamenávaný už dnes a prognóza do budúcnosti nie je priaznivá. V zmysle odporúčení metodiky a zakomponovanie posudzovaní dopadov zmeny klímy infraštruktúrnych plánov/projektov do existujúcich procesov na národnej úrovni sa odporúča návrh objektov rýchlostnej cesty realizovať na prietok Q500. Existujúce zosuvné územie bolo v rámci inžinierskogeologického prieskumu vymedzené v km 1,430 - 2,150 a 4,770 - 5,070. Pozornosť je však potrebné venovať aj v ostatnej časti trasy v úsekoch prechádzajúcich deluviálnymi sedimentmi na flyšových formáciách s prevahou ílovcov, kde môže dôjsť v dôsledku prívalových zrážok a povodní, v kombinácii so stavebnou činnosťou k narušeniu stability svahov. V ďalšej etape podrobného inžinierskogeologického prieskumu bude potrebné spresniť podmienky realizácie stavby a sanácie zosuvného územia. Zároveň

vhodným mitigačným opatrením je odvedenie zrážkových vôd z povrchu rýchlostnej cesty v úseku aluviálnej nivy rieky Topľa vsakovaním do podzemných vôd.

Vplyvy na ovzdušie

Počas výstavby

Počas výstavby zmeny navrhovanej činnosti dôjde k znečisteniu ovzdušia, ktoré bude spôsobné najmä zvýšenou prašnosťou a vyšším obsahom výfukových plynov z nákladnej dopravy priamo na stavbe a trasách prevozu zemín a materiálov. K zvýšenej koncentrácii prachových častíc bude dochádzať pri teplom a suchom počasí. Na základe uvedeného bude potrebné vypracovať plán organizácie výstavby a plán organizácie dopravy, ktorý bude obsahovať zásady ochrany okolitého územia pred zvýšenou prašnosťou. Základné opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov prašnosti a zvýšených koncentrácií z dopravy v intraviláne sú:

- organizačne zabezpečiť stavbu tak, aby sa realizovala len počas pracovných dní v čase od 7:00 – 21: 00 a dôsledne sa dodržiavali dni pracovného pokoja,
- dodávateľ stavby musí zabezpečiť dôslednú údržbu prístupových komunikácií, staveniska, stavebných dvorov i depónií najmä dôsledným odprašovaním - zametaním, v prípade sucha kropením a odstraňovaním blata z plôch.

Počas prevádzky

Dopravná prevádzka pôsobí negatívne na ovzdušie vplyvom spaľovania uhl'ovodíkových palív v spaľovacích motoroch dopravných prostriedkov, kde dochádza k tvorbe znečisťujúcich látok (CO, NO_x, VOC, SO₂, PM), vrátane produkcie skleníkových plynov (CO₂, CH₄, N₂O). Cestná doprava sa podieľa na znečisťovaní ovzdušia v rámci dopravy v najväčšej miere. Najvýraznejšie je to pri produkcii emisií CO (oxid uhoľnatý) až 97,38 %, ako aj pri emisiách CO₂ (oxid uhličitý), kde je podiel cestnej dopravy 96,32 %. Z hľadiska vývoja možno sledovať pokles jednotkových emisií z dopravy v dôsledku „ekologizácie“ vozového parku uplatňovaním európskych štandardov. Od septembra 2014 je pre osobné vozidlá v platnosti emisný limit EURO VI, ktorý bude znamenať významnú redukciu emisií, hlavne pri oxidoch dusíka. Uvedená norma pre ťažké vozidlá je v platnosti od januára 2013. V porovnaní s normou EURO II, platnej od roku 1996 by uplatnenie EURO VI pre nákladné vozidlá a autobusy malo znamenať redukciu emisií CO zo 4 na 1,5 g/km, pri NO_x zo 7 na 0,4 g/km, pri tuhých znečisťujúcich látkach z 0,25 na 0,01 g/km a pri uhl'ovodíkoch z 1,1 na 0,13 g/km. Znamená to, že napriek narastajúcej intenzite dopravy by celkové emisie z prevádzky rýchlostnej cesty nemali v budúcnosti narastať.

Vplyvy na vodné pomery

Vplyvy na povrchové vody

Zmena navrhovanej činnosti križuje viaceré vodné toky, ktorých koryto pri premostovaní musí byť upravené, resp. aj preložené do novej polohy z dôvodu kolízie s trasou rýchlostnej cesty. Pri križovaní vodných tokov sa navrhuje úprava v nevyhnutnom rozsahu v priemete mostného objektu a úseku 5 - 10 m. V etape výstavby zmeny navrhovanej činnosti bude nepriaznivý vplyv predstavovať krátkodobé zvýšenie obsahu nerozpustných látok vo vode v dôsledku zemných prác a prípadných úprav tokov, v budovaní spevnených brehov a výstavbe objektov. V súvislosti s týmito prácami môže dôjsť k zanášaniam dna vodných tokov suspendovanými časticami vo forme piesku, ílu a bahna z odkrytej pôdy. Zanášanie dna je časovo obmedzené len na dobu zemných prác, nakoľko sa počíta s realizáciou protierozných opatrení na konštrukčných prvkoch telesa rýchlostnej cesty. Významným vplyvom na povrchové vody bude aj možné znečistenie povrchových vôd vplyvom úniku znečisťujúcich látok. Počas výstavby zmeny navrhovanej činnosti bude preto potrebné zabezpečiť také

opatrenia, aby nedošlo ku kontaminácii vôd. Pôjde hlavne o opatrenia v lokalitách zariadení stavenísk, odstavných plôch pre mechanizmy a pri manipulácii s ropnými látkami. Zároveň zhotoviteľ stavby musí počas realizácie zmeny navrhovanej činnosti dodržiavať platné predpisy na zabezpečenie ochrany podzemných vôd, zabezpečiť kontrolu technického stavu vozidiel stavby a musí vykonať opatrenia proti úniku ropných látok do podzemných vôd.

Počas prevádzky zmeny navrhovanej činnosti môžu byť povrchové vody znečisťované priamym odvádzaním vôd z povrchového odtoku z vozovky mostov do recipientu. Zraniteľnosť povrchových vôd závisí od veľkosti prietoku. Oplyvnenie kvality vody v povrchovom toku je spravidla dočasného charakteru, avšak z hľadiska vplyvu na vodné ekosystémy ide o vplyv mimoriadne závažný a nezvratný. Dlhodobý charakter má akumulácia niektorých kontaminantov v dnových sedimentoch (ťažké kovy, organické látky). Osobitným prípadom sú potenciálne havárie vozidiel s únikom nebezpečných látok. Z hľadiska prevencie bude potrebné vypracovať havarijný plán podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd a zabezpečiť poučenie zamestnancov vykonávajúcich údržbu cestnej komunikácie.

Vplyvy na podzemné vody

Ochrana vôd počas výstavby aj prevádzky rýchlostnej cesty je vo veľkej miere otázkou prevencie, ktorá musí zahŕňať:

- použitie vyhovujúcej stavebnej a dopravnej techniky;
- zabezpečenie miest manipulácie s nebezpečnými látkami proti ich únikom;
- pravidelné kontroly mechanizmov a miest manipulácie s nebezpečnými látkami a okamžité odstraňovanie zistených závad;
- personálnu pripravenosť;
- havarijnú pripravenosť;
- monitoring.

Z hľadiska personálnej pripravenosti bude potrebné zabezpečiť poučenie zamestnancov o rizikách znečistenia podzemných vôd, o nebezpečných vlastnostiach ropných látok a o postupoch v prípade havárie. Mimoriadne náročné v uvedenom smere bude zvládnutie kontroly a poučenia všetkých dodávateľských organizácií.

Trasa rýchlostnej cesty nezasahuje do žiadnych ochranných pásiem vodárenských zdrojov využívaných na hromadné zásobovanie. Trasa prechádza cez ochranné pásmo II. stupňa vodného zdroja Giraltovce - studne GT2 a GT3. Vodárenský zdroj bol v minulosti využívaný na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. V súčasnosti sa vodné zdroje nevyužívajú a ani sa neplánujú využívať.

Vplyvy na pôdu

Výstavba zmeny navrhovanej činnosti bude vyžadovať dočasný záber pôdy, ktorý bude len v nevyhnutnom rozsahu. Na plochách dočasného záberu sa po ukončení výstavby vykoná technická i biologická rekultivácia. Pri posudzovaní vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na pôdu je dôležitým ukazovateľom aj záber poľnohospodárskej pôdy podľa kvality pôdy. Podľa prílohy č. 9 k vyhláške Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov sú všetky poľnohospodárske pôdy podľa príslušnosti do bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky (BPEJ) zaradené do 9

skupín kvality pôdy. V danom území sa vyskytujú pôdne jednotky zaradené do kvalitatívnej skupiny pôd 6, 7, 8 a 9, s dominanciou skupiny kvality 6. V svahovitom teréne severne od Gíraltoviec majú prevahu pôdy skupiny kvality 8 a 9, teda najnižšej skupiny kvality.

V priebehu výstavby zmeny navrhovanej činnosti dôjde k degradáciám, zhutneniu pôdneho profilu z dôvodu použitia ťažkej techniky. Zároveň nepriaznivým vplyvom počas výstavby môže byť intoxikácia pôdy v blízkosti stavanej komunikácie, manipulačných pásoch a v stavebných dvoroch. Stavebnými zásahmi v dotknutom území môže dôjsť k zmene kvality pôdneho fondu v okolí telesa cesty a v miestach rekultivácie po dočasnom zábere pôdy. Zmeny kvality sa prejavujú v závislosti na realizovanej rekonštrukcii a rekultivácii. Inou zmenou kvality pôdneho fondu je možná kontaminácia pôd počas výstavby a prevádzky cestnej komunikácie, pričom v etape výstavby budú najviac ohrozené priestory kumulácie stavebných prác – okolie väčších stavebných objektov, stavebné dvory, odstavné plochy strojov a zariadení.

Počas výstavby, ale aj prevádzky cestnej komunikácie môže dôjsť ku kontaminácii pôd, pričom je možné za zónu možného negatívneho ovplyvnenia pôd považovať zónu do vzdialenosti cca 20 - 30 m od cestnej komunikácie. Možná kontaminácia pôdy závisí na priepustnosti a tlmiacej (pufrovacej) schopnosti pôd. Osobitným prípadom potenciálnej kontaminácie pôd sú havárie vozidiel, spojené s únikom pohonných hmôt alebo pripravovaných chemických látok.

Zmena navrhovanej činnosti bude spojená aj s rekultiváciou dočasných záberov a opustených úsekov ciest. Na týchto plochách bude realizovaná technická rekultivácia, cieľom ktorej je rekonštrukcia pôvodného pôdneho profilu technickými prostriedkami. Technická rekultivácia nasleduje po ukončení stavebných prác, povrchové očistenie plochy, plošné urovnávky, rekonštrukcia pôdneho profilu za účelom vytvorenia pôdneho profilu zodpovedajúceho hrúbke a charakteru pôvodného stavu pôdy.

Na plochách dočasného záberu poľnohospodárskej pôdy bude vykonaná aj biologická rekultivácia s cieľom oživenia biologických procesov v pôde, podmieňujúcich pôdnu úrodnosť. Biologická rekultivácia pozostáva z dodania organických a minerálnych hnojív a príslušnej agrotechniky na úpravu pôdnej štruktúry a zapravenia hnojív do pôdy.

Výsledkom rekultivácie bude rekonštrukcia pôdneho profilu (ornice a podorničia) a obnova pôdnej úrodnosti do takého rozsahu, aby sa mohla antropicky poškodená pôda vrátiť do poľnohospodárskej pôdy v pôvodnom druhu pozemku a kvalite zodpovedajúcej kvalite pôdy pred odňatím.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy možno rozdeliť na primárne pôsobiace (počas výstavby), sekundárne pôsobiace (počas výstavby aj prevádzky) a terciárne pôsobiace (počas prevádzky).

Počas výstavby zmeny navrhovanej činnosti dôjde najmä k zániku časti biotopov, výrubu drevín a zvýši sa riziko usmrtenia živočíchov pri zvolení nevhodnej doby výstavby. V etape výstavby, ale aj prevádzky zmeny navrhovanej činnosti môže dochádzať k fragmentácii biotopov, narušeniu migrácie, rušeniu živočíchov až k ich dočasnému vysťahovaniu z dotknutého územia, ktoré bude spôsobené najmä zvýšeným hlukom, vibráciami, pohybom stavebnej techniky, výfukovými plynmi a pod. Počas prevádzky cestnej komunikácie môže dôjsť napr. k preniknutiu nových, často invázných druhov rastlín do okolia, k znečisteniu posypovými materiálmi.

V dotknutom území sa nachádzajú biotopy národného a európskeho významu Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské, Ls1.3 (*91E0) Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy, Lk1 (6510) Nížinné a podhorské kosné lúky, Lk5 (6430) Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, Lk10 Vegetácia vysokých ostríc.

Vplyvy na hydrické zoocenózy

V dôsledku premost'ovania a pri preložkách vodných tokov môže dôjsť k ohrozeniu vodných a na vodu viazaných druhov, a to najmä v prípade priamych zásahov do vodných tokov, vznikom zakalenia, čiastočným obmedzením migrácie, nevhodnou úpravou brehov koryta a dna, vznikom havarijných stavov v dôsledku úniku ropných látok a následným zhoršením kvality vody. Zvýšená turbidita vody a väčšie množstvo splavenín môže v čase neresu rýb viesť k neúspešnému neresu, úmrtiu vývinových štádií na neresiskách vplyvom sedimentácie splavenín, alebo priamou likvidáciou neresiacich sa rýb (mechanizmami pri pohybe v koryte toku). Zároveň úprava koryta môže negatívne ovplyvniť mikro a mezohabitaty rýb. Rozšírením koryta a následným odstránením brehových porastov môže dochádzať k prehrievaniu vody v letnom období. V priebehu výstavby hrozí znečistenie rôznymi chemickými látkami a motorovými kvapalinami. Samotná prevádzka cestnej komunikácie by už na ichtyofaunu nemala mať výrazný negatívny vplyv, možné je však znečistenie vodami odvádzanými z cestnej komunikácie, ktoré môžu obsahovať motorové kvapaliny a soli.

Vyššie uvedené negatívne vplyvy bude potrebné počas výstavby zmeny navrhovanej činnosti zmierniť opatreniami, ktorými sú napr. minimalizácia výrubov brehových porastov, realizácia prác mimo hniezdne a vegetačné obdobie a vhodnou úpravou tokov. Práce vo vodnom toku je potrebné realizovať mimo doby neresu rýb a vývoja ikier/lariev, kedy by mohlo dôjsť k prerušeniu neresu, zničeniu neresísk, úhynu generáčnych rýb a vývinových štádií rýb. Ako najkritickejšie je možné považovať obdobie od konca marca do konca júna. Práce v toku by mali nasledovať až po skončení larválnej periódy rýb, ktorá končí zhruba po uplynutí 4 - 5 týždňov od neresu, keďže zvýšená turbidita a množstvo splavenín môže viesť k zaneseniu neresísk s vyvíjajúcimi sa ikrami, čo môže viesť k ich úhynu. Zároveň po ukončení stavebných prác bude dôležité aby odstránené porasty boli revitalizované alebo nahradené výsadbou s prirodzeným druhovým zložením a to tak, aby bola zabezpečená kontinuita biokoridorov dotknutých tokov.

V prípadoch realizácie preložiek tokov bude nevyhnutné minimalizovať dĺžku úpravy toku, zachovať prietokové pomery identické pred stavbou, zachovať aj prietokovú šírku toku aby sa neznižovala výška hladiny toku, nebudovať stupne a prahy, ktoré by mohli predstavovať migračnú bariéru, nezvyšovať alebo neznižovať parametre sklonitosti brehov. V prípade, že je nevyhnutné upravovať dno a brehy toku, tieto úpravy je potrebné urobiť v nevyhnutnom rozsahu, úpravy robiť z lomového kameňa (najmä dno a jeho brehy), ponechať rôzne výčnelky a nerovnosti dna a brehov, neaplikovať armovaný a vyhladený betón na dno alebo steny brehov. Pri úpravách dna je potrebné ponechať v koryte veľké balvany, ktoré zabezpečia heterogenitu prúdenia a diverzitu mikrohabitatov.

Výruby drevín

Pre zmenu navrhovanej činnosti bola vypracovaná inventarizácia a spoločenské ohodnotenie drevín (09/2018). V trase zmeny navrhovanej činnosti boli inventarizované dreviny rastúce mimo les na 22 lokalitách. Celkovo bolo v trase inventarizovaných 5 410 ks stromov a 9 887 m² krovitého porastu. Z tohto množstva až 56 % tvorili nálety, resp. výmladky materských drevín s obvodom kmeňa menej ako 40 cm. Z tohto množstva súhlas orgánu

ochrany prírody a krajiny s výrubom drevín sa vyžaduje na 2 368 ks stromov s obvodom kmeňa nad 40 cm a na 9 540 m² krovitých porastoch. Vypočítaná spoločenská hodnota drevín rastúcich mimo les, na ktoré sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody a krajiny je 1 748 848,21 €. Orgán ochrany prírody, ktorým je v tomto prípade obec, v rozhodnutí o súhlase s výrubom drevín rastúcich mimo les rozhodne o spôsobe náhradnej výsadby, prípadne o výške finančnej náhrady za likvidované dreviny. Na dreviny rastúce v cestnej zeleň sa vyžaduje súhlas s výrubom cestného správneho orgánu. V prípade cesty I. triedy je týmto cestným správnym orgánom okresný úrad v sídle kraja, t. j. Okresný úrad Prešov, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií. Cestná zeleň sa nachádza v katastri obce Kuková, Lúčka a Gíraltovce v celkovom množstve 200 ks stromov a 432 m² plochy kríkov. Dreviny v brehových porastoch, na ktorých výrub je potrebný súhlas orgánu štátnej vodnej správy podľa zákona o vodách, boli zaevidované v katastroch obcí Lúčka, Gíraltovce, Lužany pri Topli a Brezov v celkovom množstve 236 ks stromov a 1 475 m² krovitých porastov.

Na základe vyššie uvedeného bude v etape výstavby potrebné obmedziť výrub drevín na nevyhnutnú mieru a ostatné dreviny v blízkosti stavby chrániť pred možným mechanickým poškodením, výrub nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť prednostne v mimohniezdnom období, po ukončení stavebných prác vykonať nové vegetačné úpravy na svahoch výlučne z domácich druhov drevín a zároveň aj aktualizovať inventarizáciu drevín a biotopov, vrátane výpočtu spoločenskej hodnoty, nakoľko od 1. júna 2021 je v platnosti vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Vplyvy výrubov drevín budú zmiernené aj realizáciou výsadby stromovej a kríkovej zelene. Vegetačné úpravy bude potrebné realizovať po ukončení stavebných prác, pričom skorou výstavbou sa zamedzí nástupu invázičných druhov bylín a drevín.

Vplyv na biotopy a biodiverzitu

Zmenou navrhovanej činnosti dôjde k zásahom do biotopov, ktoré sa nachádzajú mimo chránené územia. Biotopy však zostanú funkčné a značná časť spoločenstiev zostane zachovaná. Na zmiernenie negatívnych vplyvov stavby na biotopy európskeho a národného významu je potrebné dodržať opatrenia, ktorými sú pri výruboch brehových porastov pri tokoch - zlikvidovať len nevyhnutný pás potrebný na realizáciu prác v rámci záberov stavby a počas výstavby oplotiť stavenisko v nivách vodných tokov na hranici dočasného záberu, aby sa nedbanlivosťou nepoškodzovali ekologicky cenné brehové porasty v okolí stavby.

Vplyvy na krajinu - štruktúru a využívanie krajiny, krajinný obraz

Dotknuté územie je zamerané predovšetkým na poľnohospodársku činnosť a zároveň aj na rozširujúcu sa obytnú funkciu. Medzi opatrenia na zlepšenie estetického účinku a na začlenenie technického diela do krajiny budú patriť najmä vegetačné úpravy, ktoré prispejú aj k posilneniu nelesnej stromovej a krovitej vegetácie v silne urbanizovanej krajine. Z hľadiska estetického vnímania stavby obyvateľstvom je potrebné navrhnúť vhodné architektonické riešenia jednotlivých objektov stavby. Ďalším krokom, ktorý napomôže pri začlenení nového prvku v krajine, je rekultivácia poškodeného územia, ktorou sa vytvoria vhodné podmienky pre následnú revitalizáciu, t. j. obnovenie biotickej zložky krajiny, a to tak po stránke fyzickej, ako aj funkčnej.

Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma

Ochrana prírody a krajiny

V širšom okolí stavby sa nenachádza žiadne chránené územie. Zmena navrhovanej činnosti je v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších

predpisov situovaná v území, kde platí 1. stupeň územnej ochrany. Najbližšie sa k zmene navrhovanej činnosti nachádza Prírodná rezervácia Radomka, ktorá je vzdialená od navrhovanej rýchlostnej cesty R4 v úseku Giraltovce - Kuková cca 700 m. Jej rozloha je 155 402 m². Prírodná rezervácia Radomka bola vyhlásená na ochranu prirodzených lúčnych až slatinných spoločenstiev aluviálnych lúk okolo potoka Radomka v južnej časti Nízkyh Beskýd.

Európska sieť chránených území (Natura 2000)

Trasa zmeny navrhovanej činnosti nezasahuje do žiadnej lokality sústavy chránených území Natura 2000. Zmena navrhovanej činnosti sa nachádza od Územia európskeho významu SKUEV0936 Horný tok Tople cca 125 m, Územia európskeho významu SKUEV0324 Radvanovské skalky cca 5,2 km, Územia európskeho významu SKUEV0322 Fintické svahy cca 11,2 km, Územia európskeho významu SKUEV0939 Horný tok Ondavy cca 8 km, Chráneného vtáčieho územia SKCHVU025 Slanské vrchy cca 7,9 km a od Chráneného vtáčieho územia SKCHVU011 Laborecká vrchovina cca 23,3 km.

Najbližšie k trase rýchlostnej cesty sa nachádza Územie európskeho významu Horný tok Tople, pričom ostatné lokality sústavy Natura 2000 sa nachádzajú v dostatočnej vzdialenosti od zmeny navrhovanej činnosti, na základe čoho je možné vylúčiť vplyv zmeny navrhovanej činnosti na tieto územia.

Územie európskeho významu Horný tok Tople má rozlohu 363,532 ha. Trasa rýchlostnej cesty prekonáva rieku Topľu mostným objektom SO 204-00 Most na R4 v km 2,624 nad cestou III/3533, riekou Topľa, melioračným kanálom a poľnou cestou. Celková dĺžka mosta v osi nosnej konštrukcie je 1 037,90 m a výška mosta je 18,13 m, pričom mostné piliere budú umiestnené mimo koryta rieky. Mostný objekt je zároveň navrhnutý v parametroch, ktoré umožnia pohodlnú migráciu živočíšstva všetkých kategórií od obojživelníkov až po veľké cicavce. Na základe uvedeného je preto možné konštatovať, že výstavba rýchlostnej cesty nebude mať významný vplyv na biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany v rámci ÚEV Horný tok Tople.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Trasa rýchlostnej cesty prekonáva mostnými objektmi migračné koridory, ktorými sú regionálne biokoridory Rbk Topľa a Rbk Radomka a lokálne biokoridory Lbk Čurlík, Lbk Topľa, Lbk Čepcov, Lbk Kukovský potok. Parametre mostných objektov sú navrhnuté tak, aby umožnili migráciu živočíchov a aby funkcia biokoridorov zostala zachovaná. V prípade biokoridorov Topľa a Radomka budú na vodných tokoch realizované úpravy brehov pod mostami a na potoku Topľa bude realizovaná preložka v dĺžke 94 m. Stavebné práce na krátky čas môžu ovplyvniť migračnú funkciu tokov. Negatívne dopady na biokoridor je možné zmierniť opatreniami, ktorými sú minimalizácia výrubov brehových porastov, realizácia prác mimo hniezdne a vegetačné obdobie a vhodná úprava tokov. V prípadoch realizácie preložiek tokov bude nevyhnutné zachovať prietokové pomery identické pred stavbou, zachovať šírku toku aby sa neznižovala výška hladiny toku, nezvyšovať alebo neznižovať parametre sklonitosti brehov. V prípade, že je nevyhnutné upravovať dno a brehy toku, tieto úpravy je potrebné urobiť v nevyhnutnom rozsahu, úpravy robiť z lomového kameňa (najmä dno a jeho brehy), ponechať rôzne výčnelky a nerovnosti dna a brehov, neaplikovať armovaný a vyhladený betón na dno alebo steny brehov.

Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Významný vplyv na urbánny komplex sa nepredpokladá vzhľadom na to, že trasa rýchlostnej cesty R4 je v území stabilizovaná a navrhované zmeny sa nedotýkajú žiadnych aktivít v dotknutom území, s výnimkou poľnohospodárskej výroby.

Vplyvy na archeologické náleziská

Podľa archeologického prieskumu (09/2018) sú v území evidované tri archeologické náleziská:

1. Kračúnovce, poloha Na košariskách/Na Lapišu;
2. Kračúnovce, poloha Intravilán obce;
3. Lužany pri Topli, poloha Holé doliny/Sedliacka hora.

V regióne Šariša sa nachádzajú náleziská mohylových násypov z konca neskorej doby kamennej - eneolitu a ktoré budoval ľud tzv. kultúry východoslovenských mohýl. Na chrbtoch Čergova, Ondavskej vrchoviny sú zaznamenané celé reťazce takýchto mohýl - mohylníky. Navrhovaná trasa rýchlostnej cesty prechádza v jednom úseku územím, kde je niekoľko takýchto mohýl evidovaných a dnes patria do katastra obce Lužany pri Topli. Sú situované severne od Giraltoviec, na vrcholoch kopcov od Brezovského vrchu južným smerom k Holým dolinám, resp. Sedliackej hore. Tieto mohyly však neboli skúmané.

V ďalšom stupni projektovej dokumentácie stavby je potrebné v predstihu zabezpečiť opakované vykonanie archeologického prieskumu. V prípade zistenia doposiaľ neobjavených archeologických lokalít sa odporúča doplniť archeologickú prospekciu aj o geofyzikálny prieskum a následný sondážny výskum. V prípade nálezu archeologických pamiatok bude potrebné vykonať záchranný prieskum a dodržať súvisiace ustanovenia vyplývajúce zo zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“). V súlade s ustanovením § 30 ods. 4 a § 41 ods. 4 pamiatkového zákona je potrebné pred začatím územného konania požiadať príslušný krajský pamiatkový úrad o vydania stanoviska, resp. rozhodnutia o podmienkach realizácie stavby, v ktorom budú určené podmienky realizácie stavby a podmienky vykonávania archeologického výskumu na lokalitách vyznačených v situácii stavby. Časť archeologických výskumov bude realizovaná formou záchranných výskumov v predstihu a časť formou sledovania výkopových prác počas stavebných prác. Stavebník je povinný najmenej s trojmesačným predstihom písomne oznámiť začiatok zemných prác Archeologickému ústavu SAV v Nitre. V prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov, musí nálezca ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu Bratislava priamo alebo prostredníctvom obcí, v ktorých katastrálnych územiach k nálezu dôjde. Oznámenie o náleze je povinný urobiť nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonanie prác, pri ktorých došlo k nálezu, najneskôr na druhý pracovný deň po jeho nájdení.

V rámci zemných prác bude potrebné zabezpečiť skrývku vrchnej časti pôdy záujmového územia stavby za prítomnosti archeológa – osoby s osobitnou odbornou spôsobilosťou na vykonanie archeologického výskumu, a to najmenej jeden mesiac pred plánovaným začiatkom realizácie stavby, v harmonograme stavby vyčleniť priestor na realizáciu prípadného archeologického výskumu, požiadať o rozhodnutie o vykonaní záchranného archeologického výskumu Pamiatkový úrad Slovenskej republiky.

Kumulatívne a synergické vplyvy

V dotknutom území je dominantným zdrojom hluku cestná doprava, osobitne cesta I/21. Vybudovaním novonavrhovanej rýchlostnej cesty v danom úseku prevezme táto komunikácia funkciu tranzitnej dopravy cez sídla Lúčka, Kračúnovce a Giraltovce. Ostatné zdroje hluku,

ktoré spolupôsobia v území sú lokálneho významu a majú charakter atypických zvukov (nepravidelné stavebné práce, kosenie a pod.). Na základe uvedeného možno konštatovať, že kumulatívny vplyv hluku predstavuje iba cestná doprava na novonavrhovanej rýchlostnej ceste R4 (s aplikovaním navrhovaných protihlukových opatrení) a zostatková doprava na ceste I/21. Dotknuté územie je poľnohospodársky využívané, pričom hlavne v mimovegetačnom období počas suchých klimatických podmienok dochádza k veternej erózii a tým k zvýšenému výskytu prašnosti. Zdrojom emisií, ktoré pôsobia kumulatívne s emisiami dopravy sú aj lokálne domové kúreniská. Plynulosť dopravy na rýchlostnej ceste významne prispeje k zníženiu hlukovej záťaže a k produkcii emisií, a tým k zlepšeniu stavu životného prostredia a bezpečnosti chodcov a cyklistov v intraviláne dotknutých sídel.

Z hodnotenia vplyvov a z ich vzájomného spolupôsobenia sa nepredpokladá významné negatívne synergické a kumulatívne pôsobenie, ktoré by malo za následok významné zhoršenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľov v hodnotenom území a teda vplyvy zmeny navrhovanej činnosti nebránia realizácii iných projektov zadaných v územnom pláne dotknutých sídiel. Významné synergické a kumulatívne vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia, na chránené územia, pamiatky, krajinu, pamiatky kultúrneho dedičstva a materiálové zdroje v spojení s inou činnosťou sa nepredpokladajú.

Zmena navrhovanej činnosti nebude mať významný negatívny vplyv ani na dotknuté útvary povrchových a podzemných vôd. Zmena navrhovanej činnosti nebude mať počas výstavby a po jej ukončení, ani počas prevádzky významný vplyv na fyzikálne (hydromorfologické) charakteristiky útvarov povrchovej vody, ani na ostatné prvky kvality vstupujúce do hodnotenia ich ekologického stavu/potenciálu a nebude brániť dosiahnutiu environmentálnych cieľov v týchto vodných útvaroch. Vplyv realizácie zmeny navrhovanej činnosti na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody sa taktiež nepredpokladá. Zmeny navrhovanej činnosti nebudú mať vplyv na nárast kumulatívnych vplyvov.

MŽP SR pri posudzovaní zmeny navrhovanej činnosti z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie a zvažovaní ďalšieho postupu v zmysle ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov vychádzalo z oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, pričom použilo aj kritériá pre zisťovacie konanie, uvedené v prílohe č. 10 zákona o posudzovaní vplyvov, ktorá je transpozíciou prílohy č. III smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie.

MŽP SR posúdilo zmenu navrhovanej činnosti uvedenú v oznámení o zmene navrhovanej činnosti z hľadiska povahy a rozsahu zmeny navrhovanej činnosti, miesta vykonávania zmeny navrhovanej činnosti a významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov, pričom vzalo do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.

MŽP SR dôkladne preštudovalo všetky stanoviská k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti doručené v lehote stanovenej zákonom o posudzovaní vplyvov a podrobne sa zaoberalo ich vyhodnotením, pričom vychádzalo najmä z dostatočnej podrobnosti, výpovednej hodnoty obsahu oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, s bráním na vedomie stupeň jeho prípravy.

Vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva možno z hľadiska druhu, predpokladaného rozsahu a intenzity hodnotiť ako prijateľné a za predpokladu dodržania podmienok uvedených vo výrokovej časti tohto rozhodnutia sa

nepredpokladá vznik výrazne nepriaznivých vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie.

MŽP SR na základe preskúmania a zhodnotenia predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, zhodnotenia stavu životného prostredia v záujmovom území, doručených stanovísk konštatuje, že pri dodržaní všeobecne platných právnych predpisov a vhodných technických a bezpečnostných opatrení nebude zmena navrhovanej činnosti predstavovať taký zásah do životného prostredia, ktorý by v značnej miere mohol ohroziť životné prostredie a zdravie obyvateľov a preto rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Upozornenie: Podľa § 29 ods. 16 zákona o posudzovaní vplyvov dotknutá obec o rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní bezodkladne informuje verejnosť na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené, a na úradnej tabuli obce.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať do 15 dní od jeho doručenia rozklad podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku na MŽP SR.

V prípade verejnosti sa podľa § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov za deň doručenia rozhodnutia považuje pätnásť deň zverejnenia rozhodnutia podľa § 29 ods. 15 zákona o posudzovaní vplyvov.

Toto rozhodnutie je po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, preskúmateľné správnym súdom podľa ustanovení zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Ing. Katarína Jankovičová
generálna riaditeľka sekcie

Doručuje sa (elektronicky):

1. Mesto Giraltovce, Dukelská 75/77, 087 01 Giraltovce
2. Obec Kuková, obec Kuková č. 75, 086 44 Kuková
3. Obec Lúčka, Obecný úrad Lúčka č. 59, 087 01 Lúčka
4. Obec Lužany pri Topli, Lužany pri Topli č. 26, 087 01 Lužany pri Topli
5. Obec Brezov, Brezov č. 21, 087 01 Brezov
6. Národná diaľničná spoločnosť, a. s., Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava
7. Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, 851 02 Bratislava

Na vedomie (elektronicky):

8. Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky, Námestie slobody 6, P.O. Box 100, 810 05 Bratislava 15
9. Okresný úrad Svidník, odbor starostlivosti o životné prostredie (všetky zložky), Sovietskych hrdinov 102, 089 01 Svidník
10. Okresný úrad Svidník, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Sovietskych hrdinov 102, 089 01 Svidník
11. Okresný úrad Svidník, pozemkový a lesný odbor, Sovietskych hrdinov 102, 089 01, Svidník
12. Okresný úrad Svidník, odbor krízového riadenia, Sovietskych hrdinov 102, 089 01, Svidník
13. Okresný úrad Bardejov, odbor starostlivosti o životné prostredie (všetky zložky), Dlhý rad 16, 085 01 Bardejov
14. Okresný úrad Bardejov, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Dlhý rad 16, 085 01 Bardejov
15. Okresný úrad Bardejov, pozemkový a lesný odbor, Dlhý rad 16, 085 01 Bardejov
16. Okresný úrad Bardejov, odbor krízového riadenia, Dlhý rad 16, 085 01 Bardejov
17. Obvodný bankský úrad Košice, Timonova 762, 040 01 Košice
18. Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Prešove, Požiarnická 1, 080 01 Prešov
19. Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky, Útvar vedúceho hygienika rezortu, Námestie slobody 6, P.O. Box 100, 810 05 Bratislava
20. Krajský pamiatkový úrad Prešov, Hlavná 115, 080 01 Prešov
21. Úrad Prešovského samosprávneho kraja, Námestie mieru 5043/2, 080 01 Prešov
22. Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Agentúra správy majetku, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
23. Okresný úrad Prešov, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Námestie mieru 3, 080 01 Prešov
24. Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky, sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií, odbor špeciálny stavebný úrad pre diaľnice, Námestie slobody 6, 810 05 Bratislava
25. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny TU
26. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor štátnej geologickej správy TU
27. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd TU